

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

งานแผนและงบประมาณ
เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

คำนำ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ (๙) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๖ (๑) ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๙ วรรคสาม กำหนดให้เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๓ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคมีระยะเวลาห้าปี ดังนั้น เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด สามารถบูรณาการแผนงานและงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้กำหนดให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีระยะเวลาห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

เพื่อให้การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว จึงต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและสามารถใช้ในการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามนโยบายที่คณะผู้บริหารหวังที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่น

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเทศบาลที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ได้รับความเห็นชอบเปลี่ยนแปลงขนาดเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนจากขนาดเล็กเป็นเทศบาลขนาดกลาง ตามมติคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดชุมพรในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ พื้นที่ปากน้ำหลังสวน ได้ตั้งอยู่ปากแม่น้ำหลังสวน และชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ห่างจากตัวอำเภอหลังสวนประมาณ ๙ กิโลเมตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพชาวประมง เมื่อครั้งอดีตเคยเป็นที่ตั้งของด่านศุลกากร รวมทั้งบันทึกจากประวัติศาสตร์ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค ประพาสหัวเมืองภาคใต้และแหลมมลายู พ.ศ.๒๔๓๒ (ร.ศ.๑๐๘) พ.ศ.๒๔๔๑(ร.ศ.๑๑๗) และ พ.ศ.๒๔๕๒ (ร.ศ.๑๒๘) เสด็จเยี่ยมพสกนิกร ที่เมืองหลังสวน และปากน้ำหลังสวน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ประกอบด้วย

หมู่ที่ ๑	บ้านบางสมบุรณ์	หมู่ที่ ๔	บ้านหินสามก้อน
หมู่ที่ ๒	บ้านทัพชัย	หมู่ที่ ๕	บ้านหนองไทร
หมู่ที่ ๓	บ้านหัวกรัง	หมู่ที่ ๖	บ้านทุ่งล่าง

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน มีทั้งสิ้น ๙ ชุมชน ประกอบด้วย

๑. ชุมชนที่ ๑ ชุมชนอยู่ดีมีสุข ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ บางส่วน
๒. ชุมชนที่ ๒ ชุมชนริมคลองบ้านบางสมบุรณ์ ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๑
๓. ชุมชนที่ ๓ ชุมชนสว่างมนัสพัฒนา ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๑, หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๖

บางส่วน

๔. ชุมชนที่ ๔ ชุมชนบ้านหัวกรังชายทะเล ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๓
๕. ชุมชนที่ ๕ ชุมชนหัวกรังร่มเย็น ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๓
๖. ชุมชนที่ ๖ ชุมชนดาวเรืองเข้มแข็ง ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๓ และ หมู่ที่ ๔

บางส่วน

๗. ชุมชนที่ ๗ ชุมชนบ้านหนองไทรร่วมใจ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๒ บางส่วน, หมู่ที่ ๔

บางส่วน, หมู่ที่ ๕ และ หมู่ที่ ๖ บางส่วน

๘. ชุมชนที่ ๘ ชุมชนบ้านหินสามก้อน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๔ บางส่วน และ หมู่ที่ ๓

๙. ชุมชนที่ ๙ ชุมชนทุ่งล่าง-ทัพชัยพัฒนา ประกอบด้วย หมู่ที่ ๖, หมู่ที่ ๑

และ หมู่ที่ ๒ บางส่วน

สำนักงานเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

(ปัจจุบันเป็นเทศบาลขนาดกลาง ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓)

ตั้งอยู่ที่ ๖๓๐ หมู่ ๓ ตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

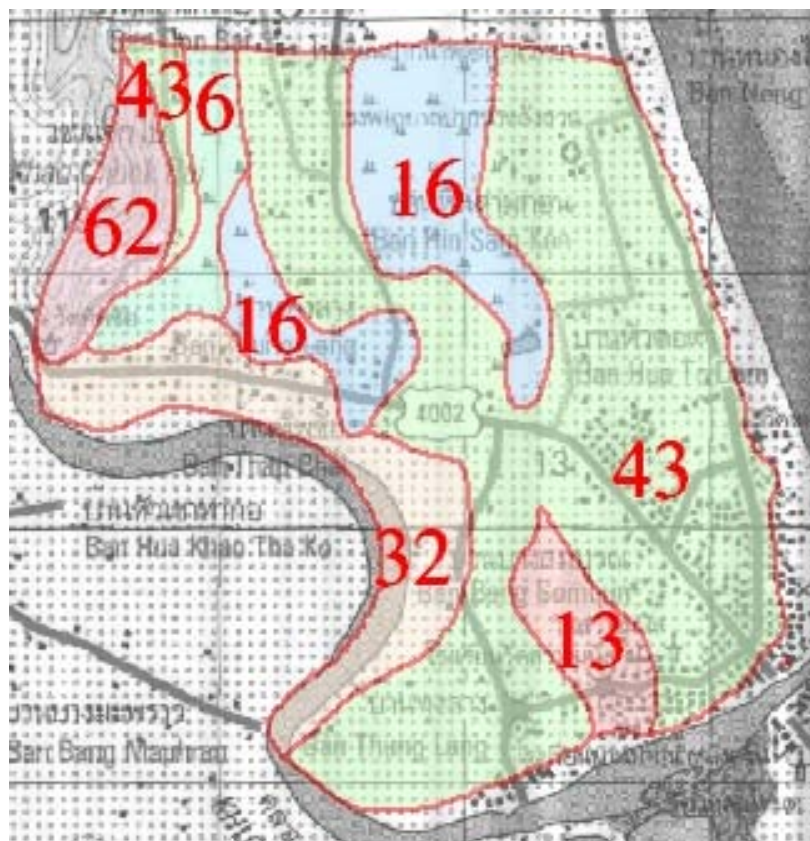
ภูมิประเทศของเทศบาล ตำบลปากน้ำหลังสวน มีลักษณะเป็นที่ราบ ลุ่มตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย และมีแม่น้ำหลังสวนไหลลงสู่ทะเล

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน มีฝนตกตลอดปี

๑.๔ ลักษณะของดิน

ชุดดินตำบลปากน้ำ

ค่าคุณสมบัติทางเคมีกลุ่มชุดดินที่ ๖

กลุ่มดินเหนียวในที่ลุ่มต่ำได้แก่ชุดดินเชียงราย (Cr) ชุดดิน บางนารา (Ba) สุโขทัย (Gk) แกลง (KI) คลองขุด (Kut) มโนรมย์ (Mn) นครพนม (Nn) ปากท่อ (Pth) พะวง (Paw) พัทลุง (Ptl) สตูล (Stu) ท่าศาลา (Tsl) และ วังทอง (Wat)

สภาพพื้นที่ :	ราบเรียบ ถึงค่อนข้างราบเรียบ
ความลาดชัน :	๐-๒%
เนื้อดิน - ดินบน :	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง
- ดินล่าง :	ดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง
ความลึก :	ดินลึกมาก
การระบายน้ำ :	เลว
การซบซึมน้ำ :	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	ช้า

หน้าตัดดิน

บริเวณที่พบ

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ (เปอร์เซ็นต์)	ฟอสฟอรัส (P ₂ O ₅) (ส่วนต่อล้านส่วน)	โพแทสเซียม (K ₂ O) (ส่วนต่อล้านส่วน)	ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)
ดินบน	๑.๓	๓.๔	๕๑.๓	๕.๕-๖.๕
ดินล่าง	๐.๘	๒.๖	๔๔.๓	๔.๕-๕.๕

หมายเหตุ : * เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน มีค่าเท่ากับเปอร์เซ็นต์อินทรีย์วัตถุ x ๐.๐๕

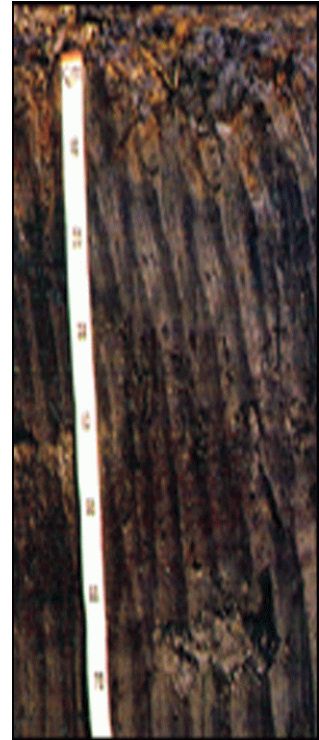
พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : ใช้ประโยชน์ในการทำนา

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : มีน้ำท่วมและแช่ขังในฤดูฝน

ค่าคุณสมบัติทางเคมีกลุ่มชุดดินที่ ๑๓

กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลในที่ลุ่มต่ำที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันได้แก่ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt) และบางปะกง (Bpg)

สภาพพื้นที่ :	ราบเรียบ ถึงค่อนข้างราบเรียบ
ความลาดชัน :	๐-๒%
เนื้อดิน	- ดินบน : ดินร่วนปนทรายแบ่งถึงดินเหนียว
	- ดินล่าง : ดินร่วนปนดินเหนียว และมีเศษพืชกำลังสลายตัวปะปนอยู่
ความลึก :	ดินลึกมาก
การระบายน้ำ :	เลวมาก
การซาดซึมน้ำ :	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	ช้า

หน้าตัดดิน

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ (เปอร์เซ็นต์)	ฟอสฟอรัส (P ₂ O ₅) (ส่วนต่อล้านส่วน)	โพแทสเซียม (K ₂ O) (ส่วนต่อล้านส่วน)	ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)
ดินบน	๖.๕	๑๕.๕	๘๒๐.๐	๖.๐-๘.๐
ดินล่าง	๑๐.๕	๑๕.๙	๘๓๑.๒	๖.๐-๘.๐

หมายเหตุ : * เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน มีค่าเท่ากับเปอร์เซ็นต์อินทรีย์วัตถุ x ๐.๐๕

พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : เป็นป่าชายเลน แต่ปัจจุบันบางพื้นที่ดัดแปลงมาใช้ทำเป็นนาเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : ๑) มีน้ำท่วมขังตลอดปีไม่เหมาะสมที่จะปลูกพืชน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ

๒) ดินเค็มจัดมากเมื่ออยู่ในสภาพเปียก และการระบายน้ำเลว

ค่าคุณสมบัติทางเคมีกลุ่มชุดดินที่ ๑๖

กลุ่มดินทรายแบ่งในที่ลุ่มต่ำได้แก่ชุดดินลำปาง (Lp) ศรีเทพ (Sri) หินกอง (Hk) เกาะใหญ่(Koy) พานทอง (Ptg) และตากใบ (Ta)

สภาพพื้นที่ :	ราบเรียบ ถึงค่อนข้างราบเรียบ
ความลาดชัน :	๐-๒%
เนื้อดิน	
- ดินบน :	ดินร่วนปนทรายแป้ง ถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง
- ดินล่าง :	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง และเหนียวขึ้นตามความลึก
ความลึก :	ดินลึกมาก
การระบายน้ำ :	เร็ว
การซาดซึมน้ำ :	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	ช้า

หน้าตัดดิน

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ (เปอร์เซ็นต์)	ฟอสฟอรัส (P ₂ O ₅) (ส่วนต่อล้านส่วน)	โพแทสเซียม (K ₂ O) (ส่วนต่อล้านส่วน)	ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)
ดินบน	๓.๘	๑๓.๓'	๔๔.๔	๕.๐-๖.๐
ดินล่าง	๒.๓	๙.๒	๓๒.๓'	๔.๕-๕.๕

หมายเหตุ : * เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน มีค่าเท่ากับเปอร์เซ็นต์อินทรีย์วัตถุ x ๐.๐๕

พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่และพืชผัก

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : มีน้ำท่วมและแห้งในฤดูฝน ส่วนในฤดูแล้งสามารถใช้ปลูกพืชไร่และพืชผักได้ ถ้ามีแหล่งน้ำเพียงพอ

ค่าคุณสมบัติทางเคมีกลุ่มชุดดินที่ ๓๒

กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแป้งละเอียดในที่ดอนได้แก่ชุดดินลำแก่น (Lam) รือเสาะ (Ro) และตาซูน (Tkn)

สภาพพื้นที่ :	บริเวณล้นดินริมน้ำ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย
ความลาดชัน :	๒-๓%
เนื้อดิน	- ดินบน : ดินร่วนปนทรายแป้ง
	- ดินล่าง : ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง
ความลึก :	ดินลึกมาก
การระบายน้ำ :	ดี
การซาบซึมน้ำ :	ปานกลางถึงเร็ว
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	ปานกลาง

หน้าตัดดิน

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ (เปอร์เซ็นต์)	ฟอสฟอรัส (P_2O_5) (ส่วนต่อล้านส่วน)	โพแทสเซียม (K_2O) (ส่วนต่อล้านส่วน)	ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)
ดินบน	๑.๓	๑๖.๖	๘๓.๙	๕.๕-๖.๐
ดินล่าง	๐.๘	๑๕.๓	๖๐.๐	๔.๕-๕.๕

หมายเหตุ : * เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน มีค่าเท่ากับเปอร์เซ็นต์อินทรีย์วัตถุ x ๐.๐๕

พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : สวนผลไม้, กาแฟ, พืชผัก และยางพารา

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : อาจมีน้ำท่วมฉับพลันบริเวณนี้ในฤดูน้ำหลาก

ค่าคุณสมบัติทางเคมีกลุ่มชุดดินที่ ๔๓

กลุ่มดินทรายในที่ดอนได้แก่ชุดดินบาเจาะ (Bc) ดงตะเคียน (Dt) หัวหิน (Hh) หลังสวน (Lan) ไม้ขาว (Mik) พัทยา (Py) ระยอง (Ry) และสัตหีบ (Sh)

สภาพพื้นที่ :	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย
ความลาดชัน :	๑-๓%
เนื้อดิน	
- ดินบน :	ดินทรายปนดินร่วน
- ดินล่าง :	ดินทรายปนดินร่วน
ความลึก :	ดินลึก
การระบายน้ำ :	ค่อนข้างมากเกินไป (somewhat excessively drained)
การซบซับน้ำ :	เร็ว
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	เร็วถึงปานกลาง

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

หน้าตัดดิน

	อินทรีย์วัตถุ (เปอร์เซ็นต์)	ฟอสฟอรัส (P_{205}) (ส่วนต่อล้านส่วน)	โพแทสเซียม (K ₂ O) (ส่วนต่อล้านส่วน)	ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)
ดินบน	๐.๓	๒.๑	๒๐.๓	๖.๐-๓.๐
ดินล่าง	๐.๔	๑.๓	๑๘.๘	๖.๕-๓.๐

หมายเหตุ : * เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน มีค่าเท่ากับเปอร์เซ็นต์อินทรีย์วัตถุ x ๐.๐๕

พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่และพืชผัก

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : ลักษณะเนื้อดินเป็นทรายจัดปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำทำให้ความสามารถอุ้มน้ำ และดูดซับธาตุอาหารให้น้อยหากฝนทิ้งช่วงจะเกิดการขาดแคลนน้ำได้ เนื่องจากมีพื้นที่ลาดชันอาจเกิดการกร่อนของหน้าดินได้

ค่าคุณสมบัติทางเคมี กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

สภาพพื้นที่ :	ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขา
ความลาดชัน :	>๓๕%
เนื้อดิน	
- ดินบน :	ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับชนิดของหินต้นกำเนิด
- ดินล่าง :	ไม่แน่นอน
ความลึก :	ไม่แน่นอน
การระบายน้ำ :	ดีปานกลางถึงดี
การซาดซึมน้ำ :	-
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน :	เร็ว

หน้าตัดดิน

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	Total N (%)	Avail P (PPm)	Avail K (PPm)	pH	ความอุดมสมบูรณ์
ดินบน	-	-		-	-
ดินล่าง	-	-		-	-

พืชพรรณและการใช้ประโยชน์ : ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ : มีความลาดชันสูงมาก จะทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูงมาก

แหล่งที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหลังสวน

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำที่ใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค แยกเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แหล่งน้ำก่อก่อสร้างขึ้นใหม่ และน้ำประปา เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชน รายละเอียดดังนี้

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำหลังสวน สระหนองคล้า
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ บ่อน้ำตื้น และบ่อบาดาลตามบ้านเรือน
- แหล่งน้ำประปา มีทุกครัวเรือนโดยใช้น้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคอำเภอหลังสวน ตั้งอยู่ที่ตำบลขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งนำน้ำจากแม่น้ำหลังสวนมาผลิตให้ประชาชนได้ อุปโภค - บริโภค

๑.๕ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้ แต่มีต้นไม้มากมายที่ชาวบ้านปลูกลักษณะของไม้ เศรษฐกิจ เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ยาง มังคุด เงาะ เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนประกอบด้วยหมู่บ้าน มีทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน ๙ ชุมชน ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๓,๒๔๖ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๕,๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๕ จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (เขต ๑) ๑,๖๖๑ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เขต ๑) ทั้งสิ้น ๒,๖๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๒ ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (เขต ๒) ๑,๕๔๕ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เขต ๑) ทั้งสิ้น ๒,๕๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๔๘ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเทศบาลก็ได้พยายามแก้ไข โดยเรื่องจากการประชุมประชาคมท้องถิ่นทุกชุมชนในเขตเทศบาล ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จากผลการประชุมทุกครั้ง เทศบาลจัดขึ้น มีประชาชนสนใจเข้าร่วมประชุมรวมทั้งแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ส่งผลให้เทศบาลดำเนินงานตามความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับและมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล นอกจากนี้ เทศบาลได้จัดโครงการอบรมศึกษา ดูงาน ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล อสม. และกรรมการชุมชน โครงการอื่นๆ สำหรับประชาชนอีกหลายโครงการ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนาเทศบาลให้เจริญเท่าเทียมกับเทศบาลอื่นๆ และเทศบาลมีโครงการจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โครงการบางโครงการต้องระงับไว้เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ มีอัตรากำลังพนักงานเทศบาลจำกัด ไม่เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านบริการ โดยเทศบาลแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

๒.๑ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ได้เปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๓๔ ตอนที่ ๔ หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ของตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน รวมพื้นที่ ๑.๒๐๘ ตารางกิโลเมตรการบริหารงานสุขาภิบาลอยู่ภายใต้การกำกับของฝ่ายปกครองโดยมีนายอำเภอหลังสวน เป็นประธานกรรมการสุขาภิบาล ปลัดอำเภอเป็นปลัดสุขาภิบาล และมีตัวแทนชุมชนเป็นกรรมการสุขาภิบาล จำนวน ๙ คน รวมเป็นระยะเวลา ๔๒ ปี จึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวน เป็นเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๙ ก ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรองประธานกรรมการสุขาภิบาลใน ขณะนั้น คือ นายเจด็จ เกตากลุ่ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวนคนแรกและในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชนเป็นครั้งแรก ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำหลังสวน ซึ่งมีเขตพื้นที่ของตำบลปากน้ำที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนเดิม ประกอบด้วยหมู่ที่ ๒, ๔, ๕ และ หมู่ที่ ๖ ได้บูรณาการรวมกับ เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นเขตพื้นที่เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนทั้งตำบลปากน้ำ รวมพื้นที่ทั้งหมด ๘.๖๑๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕,๓๘๖ ไร่และเปลี่ยนแปลงขนาดเทศบาลจากขนาดเล็กเป็นเทศบาลขนาดกลาง ตามประกาศเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เรื่อง การเปลี่ยนแปลงขนาดเทศบาล ตามมติคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดชุมพรในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบการเปลี่ยนแปลงขนาดเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนจากขนาดเล็กเป็นเทศบาลขนาดกลาง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ และ จัดตั้งชุมชนทั้งหมด ๙ ชุมชน ตามประกาศเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

อาณาเขตของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

ด้านเหนือ

ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ไปทางทิศตะวันออก ตามเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลปากน้ำกับตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากชายเขาทัพชัยไปทางทิศตะวันออกผ่านโรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา ผ่านทางหลวงชนบทบริเวณพิกัด NM ๑๕๐๐๑๖ สิ้นสุดหลักเขตที่ ๒ ที่ทะเลอ่าวไทย บริเวณพิกัด NM ๑๓๐๐๑๕ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร

ด้านตะวันออก

จากหลักเขตที่ ๒ ไปทางทิศใต้เลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยถึงบริเวณปากน้ำแม่น้ำหลังสวนติดต่อกับตำบลบางมะพร้าว สิ้นสุดที่หลักเขตที่ ๓ บริเวณพิกัด NM ๑๓๖๙๙๓ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๒,๕๐๐ เมตร

ด้านใต้

จากหลักเขตที่ ๓ ไปทางทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลบางมะพร้าว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากปากแม่น้ำหลังสวนไปทางทิศตะวันตก โดยใช้กึ่งกลางแม่น้ำหลังสวนเป็นแนวแบ่งเขตระหว่างตำบลปากน้ำกับตำบลบางมะพร้าว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร สิ้นสุดที่หลักเขตที่ ๔ ทางทิศใต้เขาทัพชัยจดแม่น้ำหลังสวนติดต่อเขตตำบลแหลมทราย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร บริเวณพิกัด NM ๑๕๖๐๐๒ ใช้หลักเขตร่วมกับตำบลแหลมทราย อำเภอ หลังสวน จังหวัดชุมพร รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๕,๐๐๐ เมตร

ด้านตะวันตก

จากหลักเขตที่ ๔ ไปทางทิศเหนือตามแนวแบ่งเขตระหว่างตำบลปากน้ำกับตำบลแหลมทราย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เลียบเชิงเขาทัพชัยทางทิศตะวันออก บรรจบหลักเขตที่ ๑ บริเวณพิกัด NM ๑๕๐๐๑๖ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร

๒.๒ การเลือกตั้ง

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมาและประชาชนในเขตเทศบาลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานเทศบาล เสนอแนะในกิจกรรมของเทศบาลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดแผนพัฒนาเทศบาลประชุมประชาคมแก้ไข ปัญหา ฯลฯ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๕ ,๑๕๖ คน
 - จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล(เขต ๑) ๒,๖๑๙ คน
 - จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล(เขต ๒) ๒,๕๓๗ คน

จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครึ่งล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๕๕)

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๓,๒๔๖ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๕,๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๕
- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ๓,๒๔๖ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๕,๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๕

ปัจจุบันนายกเทศมนตรีและสมาชิกมาจากคำสั่ง คสช. และปัจจุบันยังไม่มีเลือกตั้ง

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

สถิติจำนวนประชากรเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ณ วันสิ้นปี

ช่วงอายุ (ปี)	ปี ๒๕๕๙ (คน)			ปี ๒๕๖๐ (คน)			ปี ๒๕๖๑ (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ต่ำกว่า ๑ ปี	๓๑	๒๑	๕๒	๒๒	๒๘	๕๐	๒๓	๑๙	๔๒
๑ - ๕	๑๕๖	๑๕๐	๓๐๖	๑๓/๑	๑๔๖	๓๑๓	๑๖๑	๑๔๔	๓๐๕
๖ - ๑๐	๑๘๐	๑๓/๐	๓๕๐	๑๖๐	๑๖๒	๓๒๒	๑๖๐	๑๔๘	๓๐๘
๑๑ - ๑๕	๒๑๐	๒๐๔	๔๑๔	๒๑๓	๑๘๓	๔๐๔	๒๑๓	๑๘๖	๔๐๓
๑๖ - ๒๐	๒๑๔	๑๘๓	๔๐๑	๒๐๑	๑๙๓	๓๙๔	๑๙๖	๒๐๑	๓๙๓
๒๑ - ๒๕	๑๘๓	๒๐๑	๓๘๔	๑๙๘	๒๐๕	๔๐๓	๑๙๒	๑๙๓	๓๘๙
๒๖ - ๓๐	๒๑๕	๒๑๕	๔๓๐	๒๒๓	๒๑๓	๔๓๖	๒๒๑	๒๑๔	๔๓๕
๓๑ - ๓๕	๒๖๓	๒๕๓	๕๒๐	๒๕๒	๒๔๐	๔๙๒	๒๒๑	๒๒๙	๔๕๐
๓๖ - ๔๐	๒๓/๐	๒๕๓	๕๒๓	๒๓/๐	๒๖๓	๕๓๓	๒๖๔	๒๕๕	๕๒๐
๔๑ - ๔๕	๒๔๘	๒๖๖	๕๑๔	๒๕๖	๒๕๒	๕๐๘	๒๖๒	๒๕๐	๕๑๒
๔๖ - ๕๐	๒๖๒	๒๕๖	๕๑๘	๒๕๔	๒๕๓	๕๑๑	๒๕๖	๒๕๐	๕๐๖
๕๑ - ๕๕	๒๕๓	๒๘๓	๕๓๖	๒๖๒	๒๘๔	๕๔๖	๒๕๓	๒๘๖	๕๔๓
๕๖ - ๖๐	๒๑๑	๒๑๔	๔๒๕	๒๑๓	๒๒๕	๔๓๘	๒๓๖	๒๔๑	๔๓๓
มากกว่า ๖๐ ปี	๖๑๔	๓/๑๔	๑,๓๒๘	๖๒๓	๓/๓๔	๑,๓๖๑	๖๓๒	๓/๓๘	๑,๓๓๐
รวม	๓,๓๑๘	๓,๓๙๑	๖,๗๐๙	๓,๓๓๓	๓,๔๐๙	๖,๗๔๖	๓,๓๐๓	๓,๓๕๘	๖,๖๖๑

ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน (งานทะเบียนราษฎรฯ)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

การศึกษา ข้อมูล ณ ปัจจุบัน

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ตามโครงการถ่ายโอนกิจกรรมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (อนุบาล ๓ ขวบ)

	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
เด็กเล็ก	๒๕	๒๕	๕๐
ครู	๑	๓	๔
ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก	-	๔	๔

ที่มา : กองการศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๒

อัตราเฉลี่ยครูและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กจำนวน ๑ คน ต้องดูแลเด็กเล็กจำนวน ๖ คน

- โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนวัดสว่างมนัส ทำการสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ระดับชั้น	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
อนุบาล ๒	๒๔	๒๘	๕๒
อนุบาล ๓	๔๕	๓๔	๗๙
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๔๓	๒๙	๗๒
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๓๓	๒๘	๖๑
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๑๙	๒๙	๔๘
ประถมศึกษาปีที่ ๔	๓๑	๒๖	๕๗
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๔๐	๒๘	๖๘
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๓๐	๓๐	๖๐
รวม	๒๖๕	๒๓๒	๔๙๗

ที่มา : โรงเรียนวัดสว่างมนัส ปีการศึกษา ๒๕๖๒

จำนวนครูทั้งหมด ๒๙ คน อัตราเฉลี่ยครู ๑ คนต่อนักเรียน ๑๙ คน

- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา ทำการสอน
ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ระดับชั้น	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๓/	๓๐	๖๓/
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๒๓/	๒๐	๔๓/
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๒๕	๒๖	๕๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๙	๒๒	๔๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๖	๒๔	๓๐
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๓/	๑๒	๑๙
รวม	๑๒๑	๑๒๖	๒๔๗

ที่มา : โรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

จำนวนครูทั้งหมด ๑๖ คน อัตราเฉลี่ยครู ๑ คนต่อนักเรียน ๑๕ คน

๔.๒ สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในชุมชน เช่นกัน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่นๆ อีกมาก มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหาคือ เทศบาลและหน่วยงานสาธารณสุขโรงพยาบาล ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผลในระดับหนึ่ง ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ต้องเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี

(๑) หน่วยงานด้านสาธารณสุข

- ประชากรในเขตเทศบาลใช้บริการของโรงพยาบาลปากน้ำหลังสวน ซึ่งเป็น โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๑๐ เตียง มีบุคลากรดังต่อไปนี้

- แพทย์ จำนวน ๓ คน
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๒ ๓/ คน
- เภสัชกร จำนวน ๓ คน
- ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน
- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน ๑ คน
- เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน ๑ คน
- เจ้าหน้าที่พยาบาล (ผู้ช่วยพยาบาล) จำนวน ๑ คน
- เจ้าพนักงานเภสัชกรรม จำนวน ๓ คน
- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข จำนวน ๒ คน
- เจ้าพนักงานรังสีการแพทย์ จำนวน ๑ คน
- เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี จำนวน ๓ คน
- เจ้าพนักงานธุรการ จำนวน ๒ คน
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๓ คน
- ลูกจ้างประจำ จำนวน ๙ คน
- ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน ๘ คน
- เทคนิคการแพทย์ (พนักงานราชการ) จำนวน ๒ คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒ ๒ คน

รวม ๙ ๔ คน

ที่มา : ข้อมูลโรงพยาบาลปากน้ำหลังสวน ประจำปี ๒๕๖๒

- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๓ แห่ง
- คลินิก จำนวน ๑ แห่ง
- อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน คน

๔.๓ อาชญากรรม

ในเขตเทศบาลมีสถานีตำรวจจำนวน ๑ แห่ง คือ สถานีตำรวจภูธร ปากน้ำหลังสวน ซึ่งให้บริการประชาชนและรับผิดชอบพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนและพื้นที่ใกล้เคียง

สถิติอาชญากรรมและอุบัติเหตุ

ประเภทคดี	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑	
	เกิด (คดี)	จับ (คดี)	เกิด (คดี)	จับ (คดี)	เกิด (คดี)	จับ (คดี)
คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๑	๑	-	-	๑	-
คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	๕	๓	๔	๔	๔	๓
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	๑๑	๙	๑๕	๑๐	๑๑	๓
คดีริ้วเป็นผู้เสียหาย	๑๖๖	๑๖๖	๒๑๖	๒๑๖	๒๔๔	๒๔๔
คดีอุบัติเหตุจราจรทางบก	๓	๓	๔	๔	๓	๓
คดีอื่น ๆ (คดีความผิดพิเศษ)	๑	-	๙	๖	๘	๓
คดีโจรกรรมรถยนต์	-	-	๑	๑	-	-
คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์	-	-	-	-	-	-
คดีเปรียบเทียบปรับ	๔๔๓	๔๔๓	๓๘๓	๓๘๓	๔๓/๐	๔๓/๐

ที่มา: สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน ๒๕๖๒

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในชุมชนของเทศบาล จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธร ปากน้ำหลังสวน ได้แจ้งให้กับเทศบาลทราบว่าในเขตเทศบาลมีผู้ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากกว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาของเทศบาลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น กา รรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไว้ที่พึง
๕. ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตเทศบาลมีระบบบริการพื้นฐาน ดังนี้

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก ทางน้ำ ทางราง ฯลฯ)

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ไม่มี บขส. ผ่านในพื้นที่ แต่มีรถประจำทางต้นทางตำบลปากน้ำหลังสวน ปลายทางตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร รับ-ส่ง ผู้โดยสารในเวลากลางวัน

๕.๑.๑ เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมของตำบลปากน้ำหลังสวนมีเส้นทางที่สามารถเข้ามาสู่ตัวตำบลได้ ๑ เส้นทางหลัก คือ ถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๒

๕.๑.๒ ถนนภายในตำบล มีทั้งสิ้น ๖๔ สาย สะพานจำนวน ๑ สะพาน

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ เทศบาลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหา คือ ประสานความร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน

๕.๓ การประปา

การประปา เทศบาลไม่มีกิจการประปาเป็นของตนเอง ประชาชนใช้น้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาค(สาขาหลังสวน)เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค ปัจจุบันมีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ปัญหา คือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากเป็นท่อประปาเก่าเกิดการตกตะกอนของน้ำ และได้รับแจ้งจากการประปาส่วนภูมิภาค สาขาหลังสวนว่าสาเหตุที่น้ำประปาไหลน้อย น้ำขุ่นบ่อย เนื่องจากการประปาฯ กำลังดำเนินการขยายท่อประปาให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อรองรับกับความต้องการของประชาชนจึงอาจจะมีปัญหาชั่วคราว หากดำเนินการแล้วทุกครัวเรือนจะสามารถใช้น้ำประปาไว้อุปโภค และบริโภคได้ตามปกติ

๕.๔ การสื่อสารและโทรคมนาคม

การบริการด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมต่าง ๆ ในเขตเทศบาล มีดังนี้

- ที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง
- สำนักงานบริการโทรศัพท์หลังสวน จำนวน ๑ แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลัก คือ การประมง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการทำประมง เช่น ห้างเย็น อุตสาหกรรมขนาดเล็ก แปรรูปอาหารทะเล แพปลา โรงกลึง ตู้ซ่อมเรือ โรงน้ำแข็ง มีเรือประมงทั้งขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนอาชีพรอง คือ ทำสวน ค้าขาย การบริการ เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป เศรษฐกิจโดยส่วนรวมเป็นศูนย์กลางการประมงขนาดกลาง การค้าการบริการ รวมถึงการท่องเที่ยว

๖.๑ การเกษตร

ประเภท	จำนวน (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย / ปี (ตัน)
มะพร้าว	๙๙๔	๔.๙๓/
ปาล์มน้ำมัน	๖๙๑	๑,๘๖๕.๓/
มังคุด	๒๐๓/	๓๓/๒.๖
พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ (เงาะ)	๒๘	๙.๓/

ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอหลังสวน ประจำปี ๒๕๕๘

๖.๒ การประมง

๖.๓ ปศุสัตว์

ประเภท	จำนวน (แห่ง)
ฟาร์มเลี้ยงแพะ	๒
ฟาร์มเลี้ยงหอย	๑
บ่อเลี้ยงปลา	๕

ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๘

๖.๔ การบริการ

ประเภท	จำนวน (แห่ง)
ธนาคารพาณิชย์	๑
ร้านบริการตัดผม เสริมสวย / จำหน่ายอุปกรณ์เสริมสวย	๒๒
ร้านบริการนวดแผนโบราณ	๒
ร้านบริการล้างรถ	๔
ร้านบริการน้ำมันหลอดแก้ว	๔
ร้านซ่อมและขายอุปกรณ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๙
ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	๖๐
ร้านถ่ายเอกสาร / ทำสื่อสิ่งพิมพ์	๑
ร้านซ่อมและขายโทรศัพท์มือถือ	๓/
ร้านซ่อมรถทุกประเภท	๑๕
ร้านบัดกรี	๓
ร้านเหล็กตัด	๒
ร้านทำกระจก	๒
ร้านรับซื้อของเก่า	๒

ร้านทำ / ติดตั้ง / จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์	๓
ร้านถ่ายรูป	๑
ร้านเช่าวิดีโอ, ซีดี, วีซีดี	๑
ร้านซ่อมและขายเครื่องคอมพิวเตอร์	๑
ร้านซัก อบ รีด / ซักผ้าหยอดเหรียญ	๑๖
ร้านเกมส์ / อินเทอร์เน็ต	๖
โต๊ะสนุ๊กเกอร์	๙
ร้านไดนาโม	๒
ร้านทำผ้าม่าน	๑
ปั้มน้ำมันหัวจ่าย	๒
ร้านขายเสื้อผ้า / ซ่อมเสื้อผ้า	๑๒
ร้านขายอุปกรณ์ประมง	๖
ร้านขายอุปกรณ์ตกปลา	๒
ร้านขายอุปกรณ์การก่อสร้าง	๒
ร้านขายอุปกรณ์การเกษตร	๑
ร้านขายอาหารสัตว์	๑
ร้านขายกะทิสด	๒
ร้านขายของเล่น	๑
ร้านขายเบเกอรี่ / นม	๔
ร้านขายของชำ	๕๕
ร้านขายของฝาก	๒
ร้านขายดอกไม้	๒
ร้านขายหนังสือ	๑
ร้านขายเครื่องสังฆทาน	๒
ร้านขายต้นไม้ / เพาะกล้าไม้	๑
ร้านขายแก๊ส /	๔
ร้านขายโพงศพ	๒
ร้านสะดวกซื้อ / มินิมาร์ท	๑
ร้านขายข้าวสาร	๒
ร้านขายยา	๓
แผงลอยเสื้อผ้า	๑
แผงลอยขายอาหารและเครื่องดื่ม	๓/๐
แผงลอยของชำ	๓
แผงตากปลา	๒
บังกะโล / รีสอร์ท	๕
ลานปาล์ม	๒
ร้านเช่าชุดวิวาห์ ชุดราตรีฯ	๑

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน มีชายหาดแหลมสนเป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีสวนสุขภาพริมทะเลเพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจ มีเรือจำลองจักรีนฤเบศรซึ่งเป็นที่ประทับของพระรูปเสด็จในกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และพระใหญ่ พระพุทธพระชัยมงคลมุนี ณ วัดแหลมสน

นอกจากนี้ ยังมีเขื่อนกันคลื่นและทรายชายหาดปากน้ำหลังสวนพร้อมลานพักผ่อนเป็นสถานที่ตกปลา และสามารถนั่งเรือออกไปตกปลากลางทะเลชมปะการังตามหมู่เกาะต่าง ๆ ได้ เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนได้จัดโครงการจัดกิจกรรมงานเทศกาลของท้องถิ่น (Happy Beach) เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นได้มีรายได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในทุกๆ ปีเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนร่วมกับ อำเภอหลังสวน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด ร่วมจัดกิจกรรมแข่งขันวิ่งมินิมาราธอน “วิ่งแหวกทะเลสู่เกาะพิทักษ์” เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนอำเภอหลังสวนในทุกๆ ปี

๖.๖ การอุตสาหกรรม

ประเภท	จำนวน (แห่ง)
ห้องเย็น	๑
คู่ออมเรือ	๑
โรงกลึง	๑๖
โรงน้ำแข็ง	๔
แปปลา	๑๓
แปปู	๒
สถานบริการน้ำมัน(เรือประมง)	๒
โรงงานผลิตน้ำดื่ม	๒
โรงงานทำปลาป่น	๑
โรงงานแปรรูปอาหารสัตว์	๑
โรงมะพร้าว	๓

ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๘

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กลุ่มประมงเรือเล็กพื้นบ้านปากน้ำหลังสวน

๖.๘ แรงงาน

๓. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๓.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนชาวปากน้ำหลังสวนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัด ๒ แห่ง คือ วัดสว่างมนัส และ วัดแหลมสน นอกจากนี้ยังมีศาลเจ้าจำนวน ๑ แห่ง คือ ศาลเจ้าปากน้ำหลังสวน

๓.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีแห่พระแข่งเรืออ่าวหลังสวน โดยเทศบาลฯ ร่วมอุทหนุนงบประมาณในการส่งเรือยาว เพื่อเข้าร่วมแข่งขันเรือยาวขึ้นโขงชิงธง อ่าวหลังสวน จังหวัดชุมพร (ช่วงออกพรรษาของทุกปี)
- งานเทิดพระเกียรติเสด็จในกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ในเดือนเมษายน (เทศกาลสงกรานต์)
- งานประเพณีลอยกระทง
- งานประเพณีวันขึ้นปีใหม่
- งานประเพณีแห่เทียนพรรษา

๓.๓ ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙๐% พูดภาษาใต้

๓.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่จะผลิตสินค้าพื้นเมือง ซึ่งเป็นการนำอาหารทะเลมาแปรรูปเป็นของฝาก เช่น ปลาอินทรีเค็ม ปลาจิ้งจั้ง ปลาหมึกแดดเดียว กุ้งแห้ง เป็นต้น ส่วนของที่ระลึกของชาวปากน้ำหลังสวนจะเป็นรูปปั้นจำลองของเสด็จกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และรูปภาพของเรือจักรีนฤเบศร์ เป็นต้น

๔. ทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๑ น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจาก คลองแม่น้ำหลังสวน ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา

๔.๒ ป่าไม้ ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้

๔.๓ ภูเขา ในเขตเทศบาลไม่มีภูเขา

๔.๔ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินเหนียวและดินร่วนปนทรายไม่เหมาะกับการเกษตรอย่างอื่นนอกจากปลูกมะพร้าวและมีการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นบางส่วน รวมถึงผลไม้ประเภทมังคุดเพียงเล็กน้อย

ทรัพยากรน้ำ

ชุมชนปากน้ำหลังสวนตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำและริมฝั่งทะเลส่วนใหญ่จึงเป็น พื้นที่น้ำเค็ม ส่วนแหล่งน้ำทางการเกษตร ได้แก่ น้ำจากแม่น้ำหลังสวน และน้ำใต้ดินซึ่งสามารถขุดบ่อน้ำนำมาใช้ด้านอุปโภคได้บางพื้นที่

ทรัพยากรทางทะเล

ด้วยสภาพภูมิประเทศของชุมชนปากน้ำหลังสวนที่อยู่ติดชายฝั่งทะเล ทำให้ปากน้ำหลังสวนเป็นแหล่งทรัพยากรทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำพวกอาหารทะเล เช่น ปลา หมึก กุ้ง หอย ปู ซึ่งมีแนวโน้มจะลดน้อยลงเรื่อย ๆ หากทุกคนไม่ช่วยกันอนุรักษ์ อาจเป็นไปได้ว่าในอนาคตอันใกล้ สัตว์น้ำบางชนิดอาจต้องสูญพันธุ์

สภาพสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาขยะจากชุมชนและอุตสาหกรรมที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปีจากการขยายตัวด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้วยลักษณะพื้นที่ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำและชายทะเล จึงเป็นแหล่งรับขยะจากต้นแม่น้ำหลังสวน และจากคลื่นพัดมาจากทะเล โดยเทศบาล ยังขาดสถานที่ทิ้งหรือระบบกำจัดขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล นอกจากนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะ เห็นแก่ตัวขาดการมีส่วนร่วม และผลักภาระให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ปัญหาขยะเป็นปัญหาใหญ่ที่ชุมชนปากน้ำหลังสวนต้องเร่งหาทางแก้ไข

ปัจจุบันเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนได้ยกเลิกจุดทิ้งขยะที่หมู่ที่ ๔ ตำบลปากน้ำ เนื่องจากส่งกลิ่นเหม็นรบกวนคนไข้ในโรงพยาบาลปากน้ำหลังสวน และปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วไม่เพียงพอกับพื้นที่ในการทิ้งขยะ เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนจึงได้ฝากขยะทิ้งกับเทศบาลเมืองหลังสวน ณ หมู่บ้านคลองลาน ตำบลนาพญา อำเภอลำหลังสวน จังหวัดชุมพร และทางเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนเป็นผู้จัดเก็บขยะเอง รายละเอียดดังนี้

ปริมาณขยะมูลฝอย ๕.๒ ตัน/วัน

รถยนต์บรรทุกขยะมูลฝอย ๔ ลป.ม. จำนวน ๑ คัน

รถยนต์บรรทุกขยะมูลฝอย ๑๓ ลป.ม. จำนวน ๑ คัน

ถังรองรับขยะมูลฝอย ๔๕๐ ใบ

พนักงานเก็บ ขน และกวาดขยะมูลฝอย ๑๔ คน

ส่วนที่ ๒

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

(พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๐)

๑. สรุปผลการดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ และการเบิกจ่ายงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๐

๑.๑ สรุปสถานการณ์พัฒนา การตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ

ตามที่เทศบาลได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากการพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๐) และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓) ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕) (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑) (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒) ลักษณะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแผนที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวนำครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยเทศบาลได้ใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจ่ายขาดเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โครงการที่ขอให้หน่วยงานอื่นมาดำเนินงานให้รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

ทั้งนี้ เทศบาลได้ดำเนินการตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าว ตามแผนพัฒนาซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

➤ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๐) สรุปประกอบจากแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ปี ๒๕๕๓	
	โครงการ(เป้าหมาย)	ผลการการดำเนินงาน
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาปากน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๒๑	๑๘
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๒	๑
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๙	๓
รวมทั้งสิ้น	๓๒	๒๖
คิดเป็นร้อยละของยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑๐๐	๘๑.๒๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ		
	ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาสามปี	บรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติ)	คิดเป็นร้อยละของโครงการที่ปรากฏในแผนฯ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาปากน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๒๑	๑๘	๔๕.๓/๑
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๒	๑	๕๐.๐๐
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๙	๘	๔๘.๘๙
รวม	๓๒	๒๗	๔๔.๓๘

➤ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) สรุประบอบจากแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ปี ๒๕๕๘	
	โครงการ(เป้าหมาย)	ผลการการดำเนินงาน
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาปากน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๓๒	๒๑
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๔	๒
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๑๕	๙
รวมทั้งสิ้น	๕๑	๓๒
คิดเป็นร้อยละของยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑๐๐	๖๒.๓/๔

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ		
	ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาสามปี	บรรจุในเทศบาลบัญญัติ (นำไปปฏิบัติ)	คิดเป็นร้อยละของโครงการที่ปรากฏในแผนฯ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาปากน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๓๒	๒๒	๖๘.๓/๕
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๔	๒	๕๐.๐๐
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๑๕	๙	๖๐.๐๐
รวม	๕๑	๓๓	๖๔.๓/๐

➤ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา(พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) สรุประบอบจากแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ปี ๒๕๕๙	
	โครงการ(เป้าหมาย)	ผลการการดำเนินงาน

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนากำน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๔๕	๒๙
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๓	๒
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๒๘	๑๕
รวมทั้งสิ้น	๗๖	๔๖
คิดเป็นร้อยละของยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑๐๐	๖๐.๕๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ		
	ปรากฏอยู่ใน แผนพัฒนาสามปี	บรรจุในเทศ บัญญัติ (นำไปปฏิบัติ)	คิดเป็นร้อยละ ของโครงการที่ ปรากฏในแผนฯ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนากำน้ำหลังสวนเป็นเมืองน่าอยู่	๔๕	๓๓/	๘๒.๒๒
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๓	๒	๖๖.๖๗/
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร	๒๘	๒๓	๘๒.๑๔
รวม	๗๖	๖๒	๘๑.๕๘

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๓ กับปีงบประมาณ ๒๕๕๔

การ ดำเนินงาน	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๕๓/	เทศบัญญัติ ๒๕๕๓/	ดำเนิน การ ได้จริง	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๕๔	เทศบัญญัติ ๒๕๕๔	ดำเนิน การ ได้จริง
จำนวน โครงการ	๓๒	๒๓/	๒๖	๕๑	๓๓	๓๒
ร้อยละ	—	๘๔.๓๗/	๘๑.๒๕	—	๖๔.๗๐	๖๒.๗๔

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๔ กับปีงบประมาณ ๒๕๕๕

การ ดำเนินงาน	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๕๔	เทศบัญญัติ ๒๕๕๔	ดำเนินการ ได้จริง ๒๕๕๔	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๕๕	เทศบัญญัติ ๒๕๕๕	ดำเนินการ ได้จริง ๒๕๕๕
จำนวน โครงการ	๕๑	๓๓	๓๒	๓๖	๖๒	๔๖
ร้อยละ	—	๖๔.๗๐	๖๒.๗๔	—	๘๑.๕๘	๖๐.๕๒

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เทศบาลได้
ดำเนินการตั้งงบประมาณ ตามแผนพัฒนาดังนี้

การ ดำเนินงาน	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๕๕	เทศบัญญัติ ๒๕๕๕	ดำเนินการ ได้จริง ๒๕๕๕	แผนพัฒนา สามปี ๒๕๖๐	เทศบัญญัติ ๒๕๖๐	ดำเนินการ ได้จริง
จำนวน	๓๖	๖๒	๔๖	๖๖	๕๔	ยังไม่ได้

โครงการ						ดำเนินการ
ร้อยละ	-	๘๑.๕๘	๖๐.๕๒	-	๘๑.๘๑	

๑.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตามที่เทศบาลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเทศบาลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

ซึ่งแผนพัฒนาของเทศบาลสามารถนำไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ดังนี้

(๑) เชิงปริมาณ

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙)

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์เกินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปของแผน และสามารถดำเนินการได้ร้อยละ ๘๑.๗๕ ของโครงการทั้งหมดที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปี

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐)

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปของของแผน และสามารถดำเนินการได้ร้อยละ ๖๒.๗๔ ของโครงการทั้งหมดที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปี

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑)

เทศบาลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์มากกว่าร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปของของแผน และสามารถดำเนินการได้ร้อยละ ๖๐.๕๒ ของโครงการทั้งหมดที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปี

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒)

เทศบาลได้บรรจุโครงการไว้ในเทศบัญญัติปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๑ ของโครงการทั้งหมดที่มีอยู่ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒) ส่วนการดำเนินงานกำลังดำเนินงานอยู่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

(๒) เชิงคุณภาพ

เทศบาลได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดต่อประชาชนโดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม ซึ่งเทศบาลได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจสรุปได้ดังนี้

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ และประเด็นการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจ งานจัดเก็บภาษีป้าย จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖๖

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ และประเด็นการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านโยธาขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง ด้านรายได้หรือภาษี ด้านรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ และด้านทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๖ เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ ลดลงร้อยละ ๐.๑๐ ซึ่งประชาชนเห็นว่างานด้านโยธา และด้านรายได้หรือภาษีมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ และประเด็นการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านโยธาขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง ด้านรายได้หรือภาษี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน และด้านสาธารณสุขชุมชน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๔๔ ซึ่งประชาชนเห็นว่าด้านรายได้หรือภาษี และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด

➤ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คาดว่าจะสามารถทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๒. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

๒.๑ ผลที่ได้รับหรือผลที่สำคัญ

ตามที่เทศบาลได้ดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนและพัฒนาองค์กรให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนาเพื่อให้อาชีพของประชาชนดีขึ้น ซึ่งผลจากการดำเนินงานของเทศบาลนั้น ผลที่ได้รับมีดังนี้

๑. ประชาชนมีน้ำประปาใช้ทั่วครัวเรือน
๒. ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทั่วครัวเรือน
๓. ประชาชนมีถนนในการคมนาคมสะดวก และปลอดภัย
๔. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ได้รับเงินช่วยเหลือเบี้ยยังชีพทุกคน
๕. ประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณสุข
๖. ชยะในชุมชนมีวิธีการจัดการที่ถูกต้อง
๗. ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุข
๘. ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัย
๙. ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของเทศบาล
๑๐. ประชาชนได้รับบริการจากงานบริการต่างๆ ของเทศบาลด้วยความสะดวก

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ผลที่คาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้น มีดังนี้

๑. ประชาชนมีถนนที่มีคุณภาพดีขึ้นสำหรับการใช้ในการคมนาคม
๒. ชุมชนในเขตเทศบาลมีระบบระบายน้ำเพิ่มมากขึ้น ลดการเกิดน้ำท่วมขัง
๔. แหล่งท่องเที่ยวปากน้ำหลังสวนจะเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในเขตพื้นที่
๕. การกำจัดขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๖. ประชาชนได้มีแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และมีไว้ใช้ด้านการเกษตรอย่างเพียงพอ

๒.๒ ผลกระทบ

ในการดำเนินงานของเทศบาลปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ สามารถดำเนินการได้ตามที่ประชาชนต้องการเฉลี่ย ๓ ปี ซึ่งการดำเนินงานนั้นก็สามารถส่งผลกระทบต่อชุมชนในเขตเทศบาล ดังนี้

๑. เมื่อประชาชนเพิ่มมากขึ้น แต่หน่วยบริการด้านสาธารณสุขมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ
๒. การก่อสร้างทางระบายน้ำในชุมชนไม่สามารถระบายน้ำได้ทันหากเกิดปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้พื้นที่ที่เป็นพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย
๓. **สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข**

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐

ปัญหา

- ๑) เครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีในการทำงานมีไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย
- ๒) ประชาชนมีปัญหาด้านการระบายน้ำ เมื่อมีปริมาณน้ำฝนมาก
- ๓) งบประมาณมีน้อยทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

อุปสรรค

- ๑) เทศบาลมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาของประชาชน
- ๒) เทศบาลสามารถดำเนินการได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่

➤ **แนวทางการแก้ไข**

(๑) การดำเนินงานของเทศบาล

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและให้มีความสอดคล้องกัน

- ๒) การดำเนินงานของเทศบาลควรจะเป็นไปตามแผนพัฒนาสามปี กล่าวคือควรพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปีมาพิจารณาดำเนินการก่อน
- ๓) ไม่ควรบรรจุโครงการ/กิจกรรม ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ในแผนพัฒนาสามปี
- ๔) ควรพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น
- ๕) ควรพิจารณาดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด จากการประชาคมที่มาเป็นอันดับแรก

➤ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัญหา

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลยังมีบางโครงการ/กิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ไม่มีในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- ๒) เทศบาลไม่สามารถบรรจุโครงการ/กิจกรรมในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายได้ครบทุกโครงการ/กิจกรรมและครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์การพัฒนา
- ๓) เทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

อุปสรรค

- ๑) เทศบาลตำบลมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนได้ทั้งหมด
- ๒) เทศบาลตั้งงบประมาณในการดำเนินการตามภารกิจแต่ละด้านบางรายการยังไม่เพียงพอและบางรายการมากเกินไป ทำให้ต้องโอนเพิ่ม โอนลด และตั้งจ่ายรายการใหม่

➤ แนวทางการแก้ไข

(๑) การดำเนินงานของเทศบาล

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์พัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและให้มีความสอดคล้องกัน
- ๒) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานะการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาสามปี
- ๓) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น
- ๔) เทศบาลควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่
- ๕) ควรพิจารณาดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด

➤ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ปัญหา

- ๑) เทศบาลตำบลได้รับการจัดสรรงบประมาณรายรับบางประเภทและเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาลน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งไม่ได้รับตามที่ตั้งประมาณการรายรับไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทำให้ไม่สามารถดำเนินการโครงการได้ทั้งหมด
- ๒) เครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีในการทำงานยังมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ

อุปสรรค

- ๑) อำนาจหน้าที่มีข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้
- ๒) เทศบาลตั้งงบประมาณในการดำเนินการตามภารกิจแต่ละด้านบางรายการยังไม่เพียงพอและบางรายการมากเกินไป ทำให้ต้องโอนเพิ่ม โอนลด และตั้งจ่ายรายการใหม่

➤ แนวทางการแก้ไข

(๑) การดำเนินงานของเทศบาล

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและให้มีความสอดคล้องกัน
- ๒) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานะการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาสามปี
- ๓) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น

ส่วนที่ ๒

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

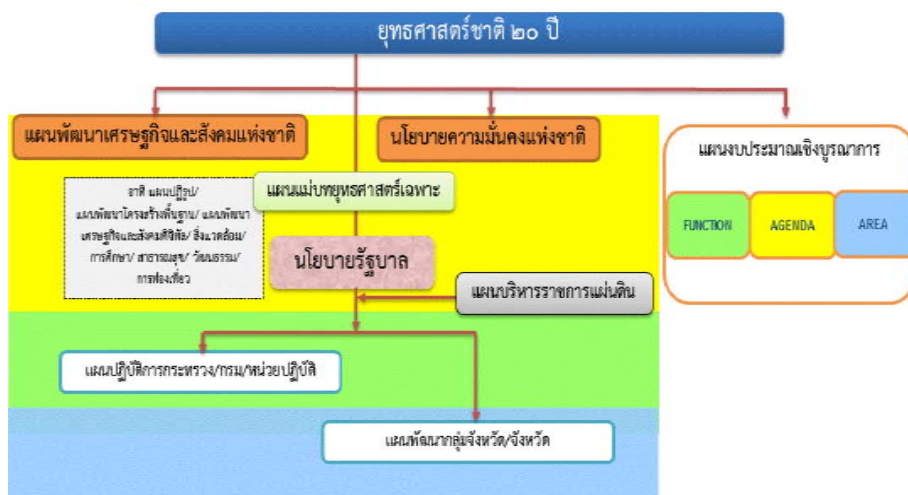
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) สรุปย่อได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ**

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และนักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณาข้อคิดเห็นจากสภาพปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้ หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒ .๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสทุนนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง ” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก ” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดจนกระทั่งถูกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแส

โลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของ ผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ยุทธศาสตร์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่ง ในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการ ทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทาง เศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงิน ขนาดใหญ่ในสหรัฐ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจมีความผัน พวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การ พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนาดใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติ อุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเป็นโอกาสสำหรับการ พัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ย ร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยาย กำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทย ในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้า จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคต ของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐ เพื่อ พยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้ บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดย ขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวีปภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและ กลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทย เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้ง เกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากร มนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์ มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้อง ผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศ เปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่ มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุข เพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการ คลังที่สำคัญ สำหรับภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น กดดันให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมี ข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัว

เพิ่มขึ้นเป็น ๕,๙/๓๙๒ ดอลลาร์ สรอ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๔.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไก และช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีสัดส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการ จึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการนั้น ยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ทำลายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ

และที่สำคัญเงื่อนไขจำเป็นที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะย่ำแย่ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยุคใหม่ปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ

ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบ ขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์ ให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับ ประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูป และการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะ ช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไป พร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาทบทางศาตัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษา ความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระ สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้แน่นอนจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทาง และวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุก คนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อ ผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็น ปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและ อาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็น ภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- **การมีความมั่นคงปลอดภัย** จากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- **ประเทศ** มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยว จิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มีค้ำประกันการนำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- **สังคม** มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อ

ความมั่งคั่ง

- **ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง** ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- **เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง** สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทาง

ความยั่งยืน

- **การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ** รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างภาระต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- **การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่.....

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง ความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการคำนวณฐานการขยายตัวของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจ่ายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีฐานการผลิตบริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- **ภาคเกษตร** เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลผลิตทางการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีด้านประมง
- **ภาคอุตสาหกรรม** ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนาระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- **วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ** วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้างฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอร์รัปชั่น โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวยุติมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม กระจ่ายอำนาจและมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผน และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อย้ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- (๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น
- (๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตักการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระตักผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา ความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะ

จิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

(๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและ

ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ พื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลาจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วนภายใต้ระบบประชารัฐ คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดคล้อง/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนายจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการเสนอร่างแผนซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์เอาไว้แล้ว แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ของเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวนมีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เทศบาล จึงได้จัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตมิ ชอบและธรรมาภิบาลใน

สังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาสภาพการผลัดความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๓ มาอยู่ที่ประมาณ ๑,๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๔ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๓ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙, ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๓.๒, ๒๔.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๓ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมาเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของการลงทุนและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๓ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๔ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจใน

อนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการเงินการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการเงินการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๔ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้น จากการผลักดันของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๔ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๓-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๔ และคาดว่าจะในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๔๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๕๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกษียณของบุตร

๒.๒.๒ ครั้วเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแหว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓ -๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุ

พื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อัน

เนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๓/ ไร่ เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๓/๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๙/๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๓ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ /รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๙.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้น้อยกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบวย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยง

กับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและ เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๓๗/๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชน และอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๓/๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลา กว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อ ชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม อย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิต ทางเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดย พื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗/๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิด เป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม** ทรัพยากรดินและ ที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของ ประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและ การกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการ สูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวน มาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนาเกลือ การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมี นโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานต่ำ** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภค ภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็น ร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงาน เชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการ ใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความ จุกติดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำทำธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๓/ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาล

รวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๓ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๓๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชน

เมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓/๔๖ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๓ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๓๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๓ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๓) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๓ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑

จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดซับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น

ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตุนๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) **ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน** จากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่าสังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดุคคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ ล้อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) **ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔** โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) **การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย** พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง

ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข การกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อบต. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่ต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อบต. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๕๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อบต. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก

พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำต้นนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วง

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมุติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ - ๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายฐานขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗/๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗/๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง

(๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ชั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อ

รองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และ อุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและ อุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิด การประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความ ต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของ สถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการ ภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญ ที่จะช่วย สนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้ พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและ งานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่าง ยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและ การปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชัน ภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อบริหารงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดัน ให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๕๔ -๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็น ศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนา แล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมี ระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคม ผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการ เคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาส อย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการ สุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิต และการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มี บทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology

กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคจำนวนมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน มีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตรายการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนานวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นป้อน แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒

เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเลือนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิด

บ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals-SDGs) ในระยะเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุลยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning)

เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง โลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมีนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐

(๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๓,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี

(๓) ผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณานวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายเทเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

ประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาศักยภาพระดับสมรรถนะฝีมือแรงงาน เพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและ

ทั่วถึง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- (๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)
- (๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา
- (๓) พัฒนาศักยภาพครูทุกระดับ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ
- (๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ทางการแพทย์ เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุง

สภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดย

สนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและ

การผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดการบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก
โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขภาค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่

เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์การบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคัลเลอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะน้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้มีความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใส ในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็ว และน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย(พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ศูนย์กลางการสร้างสรรค์เศรษฐกิจการเกษตรและการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ”

นิยาม : “ศูนย์กลางการสร้างสรรค์เศรษฐกิจการเกษตร”

การพัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์กลาง การผลิตทางการเกษตร (การผลิตวัตถุดิบขั้นต้น) และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร (การแปรรูปและการผลิตสินค้าสำเร็จรูป) ที่มีคุณภาพและปลอดภัย โดยเน้นที่พืชและสัตว์เศรษฐกิจศักยภาพสำคัญของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลและกุ้งทะเลและการเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญในระดับนานาชาติในการ พัฒนาการเกษตรและสร้างสรรค์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สามารถดำเนินการได้ในระดับพื้นที่บูรณาการร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพและเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นิยาม : “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ”

แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต้องการมาเยี่ยมเยือน และการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและสร้างมูลค่า คุณค่า ตลอดจนสร้างรายได้ และกระจายรายได้ สู่ชุมชนบนฐานของการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์รวม (Objectives) :

๑. พืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมันมีศักยภาพในการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่ม แก่ระบบเศรษฐกิจ
๒. การท่องเที่ยวได้รับพัฒนาบนฐานทรัพยากรที่หลากหลายให้มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ
๓. ไม้ผลและสินค้าประมงปลอดภัยต่อการบริโภคและมีศักยภาพในการส่งออก

๔. การคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดสามารถรองรับการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การเกษตรและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาการท่องเที่ยวนานาชาติบนฐานทรัพยากรและเอกลักษณ์ของพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาไม้ผลและการประมงให้ปลอดภัยและมีศักยภาพในการส่งออก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ให้รองรับการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การเกษตรและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมัน	๑.๑ ยางพาราและปาล์มน้ำมันมีศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจและมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น	๑.๑.๑ บริหารจัดการพืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร (การผลิต ขั้นตอน การแปรรูป การตลาด) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลตอบแทนและสร้างมูลค่าเพิ่ม
ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ การพัฒนาการท่องเที่ยว นานาชาติบนฐานทรัพยากรและเอกลักษณ์ของพื้นที่	๒.๑ การท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรที่หลากหลายและเอกลักษณ์ของพื้นที่สู่ระดับนานาชาติ	๒.๑.๑ ใช้ความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวสร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์และเชิงสุขภาพ ๒.๑.๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน
		๒.๑.๓ ส่งเสริมกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมและสินค้า OTOP อันเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่สร้างจุดเด่น จุดขายทางการท่องเที่ยว ๒.๑.๔ ลดความเสี่ยงและความเสียหายจากภัยพิบัติและสาธารณภัยในแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ การพัฒนาไม้ผลและการประมงให้ปลอดภัยและมีศักยภาพในการ	๓.๑ การเป็นแหล่งผลิตอาหาร(ไม้ผลและกุ้งทะเล)ปลอดภัยและมีศักยภาพ (ปริมาณและคุณภาพ)	๓.๑.๑ เพิ่มมูลค่าและศักยภาพไม้ผลและกุ้งทะเลด้วยกรอบมาตรฐาน GAP ให้สามารถแข่งขัน

ส่งออก	ในการส่งออก	กับผู้ผลิตอื่นๆ ในกลุ่มประชาคม อาเซียนได้ ๓.๑.๒ ส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งทะเล ด้วยวิทยาการสมัยใหม่ตาม มาตรฐานสากลเพื่อรับมือกับโรค ระบาด
ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทาง คมนาคม	๔.๑ การคมนาคมขนส่งและ ระบบโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัด เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและ พัฒนาคุณภาพชีวิต	๔.๑.๑ พัฒนาโครงข่ายคมนาคม ขนส่ง และศูนย์ โลจิสติกส์เพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน

แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร

๑.๓.๑ วิสัยทัศน์ (VISION)

“ชุมพรเมืองน่าอยู่ บนพื้นฐานการเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เชื่อมโยงการพัฒนาสองฝั่งทะเล”

๑.๓.๒ พันธกิจ

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานการผลิตเชิงคุณภาพและ
เกษตรปลอดภัย
- ๒ . เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เพื่อสร้าง
ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว
- ๓ . เสริมสร้างศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชนและสังคมที่มีคุณภาพ
- ๔ . บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ๕ . เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัด ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงเพื่อประโยชน์สุขของ
ประชาชน

๑.๓.๓ เป้าประสงค์รวม

๑. สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
๒. การบริหารจัดการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมีศักยภาพในการแข่งขัน
๓. ประชาชนมีคุณภาพ ครอบคลุม ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขเป็นไปอย่างมีความพร้อมและทันเหตุการณ์
๕. ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารราชการจังหวัด

๑.๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

การพัฒนาเกษตรกรรม การท่องเที่ยว และเชื่อมโยงการพัฒนาในระดับภูมิภาค

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร
๒. พัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

การพัฒนาคน ครอบคลุม ชุมชน และสังคมให้มีความมั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
๓. พัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคน ชุมชนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน

๑. พัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข

ภัย

๒. ป้องกัน สกวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล
๓. พัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการและการจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนาแบบประชารัฐ

๑. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรรองรับการพัฒนาจังหวัดเชิงคุณภาพ
๒. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเครือข่ายความร่วมมือแบบประชารัฐ
๓. พัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกของจังหวัด
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและภัยคุกคามข้ามชาติ
๕. พัฒนาระบบควบคุมแรงงานต่างด้าวและหลบหนีเข้าเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดชุมพร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการเกษตรกรรมการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการพัฒนาในระดับภูมิภาค

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ที่ ๑ รายได้จากการเกษตรและท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ๑. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร

๒. พัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคน ครอบคลุม ชุมชนและสังคมให้มีความมั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ที่ ๒ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ครอบคลุม ชุมชนเข้มแข็งและ

มีภูมิคุ้มกัน

กลยุทธ์ ๑. ส่งเสริมการดำเนินงานชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๓. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน ชุมชนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ที่ ๓ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและมีความสมดุลทางระบบนิเวศ

กลยุทธ์ ๑. พัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข

๒. ป้องกัน สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล
๓. พัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงบูรณาการและการจัดการความมั่นคงเพื่อการ พัฒนาแบบ ประชาธิปไตย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ที่ ๔ บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาศักยภาพเชื่อมโยงการอำนวยความสะดวกอย่างเป็นธรรมอย่าง เสมอภาคและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

กลยุทธ์	๑. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรรองรับการพัฒนาจังหวัดเชิงคุณภาพ
	๒. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเครือข่ายความร่วมมือแบบประชาธิปไตย
	๓. พัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของจังหวัด

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร

วิสัยทัศน์ (Vision)

“มุ่งสู่องค์กรชั้นนำการบริการสาธารณะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ (Mission)

- พันธกิจที่ ๑** พัฒนาด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน กลุ่มอาชีพ และการเกษตรในเรื่องคุณภาพผลผลิต การแปรรูปผลผลิต การตลาด การแก้ไขปัญหาการค้าผลผลิต
- พันธกิจที่ ๒** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของประชาชน
- พันธกิจที่ ๓** พัฒนาคุณภาพชีวิต ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อและการส่งเสริมแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสที่ไม่ซ้ำซ้อน
- พันธกิจที่ ๔** ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนในสังกัดและนอกสังกัด
- พันธกิจที่ ๕** ส่งเสริมการจัดการกีฬา อนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พันธกิจที่ ๖** จัดระเบียบชุมชนและสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
- พันธกิจที่ ๗** ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
- พันธกิจที่ ๘** ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
- พันธกิจที่ ๙** เสริมสร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

นโยบายการบริหารราชการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร

ภายใต้แนวคิด “นโยบาย ๕ ดี เพื่อคนชุมพร คือ สุขภาพดี การศึกษาดี รายได้ดี สังคมดี และน้ำ-ถนนดี” สามารถแบ่งเป็นนโยบายได้จำนวน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. นโยบายด้านการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และคุณภาพชีวิต

การมีสุขภาพดีและมีคุณภาพชีวิตก่อให้เกิดความสุขในครัวเรือนและความเข้มแข็งของสังคม

- ๑.๑ ส่งเสริมให้มีการดูแลสุขภาพ และอนามัยของประชาชน
- ๑.๒ รณรงค์ป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคและยาเสพติด
- ๑.๓ สนับสนุนเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการแพทย์
- ๑.๔ ส่งเสริมช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ และผู้ประสพภัย
- ๑.๕ ส่งเสริมกิจกรรมสันทนาการแก่ผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีในครอบครัวชุมชน และลดช่องว่างระหว่างวัย
- ๑.๖ จัดตั้งศูนย์ประสานงานบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชุมพร
- ๑.๗ สนับสนุนสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านจังหวัดชุมพร
- ๑.๘ สนับสนุนเครือข่ายอาสาสมัครและมูลนิธิการกุศล
- ๑.๙ ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ในการผลิตและแปรรูปสมุนไพร

๒. นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การศึกษาเป็นการปูพื้นฐานความมั่นคงของชีวิต ส่วนศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีเป็นเครื่องหล่อหลอมคุณธรรมและจริยธรรมให้เป็นคนดีมีชีวิตที่สมบูรณ์

- ๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึง ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย
- ๒.๒ สนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการศึกษา พัฒนาองค์กรวิชาชีพครู บุคลากร สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยี เพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา และรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ๒.๓ สนับสนุนการจัดตั้ง “มหาวิทยาลัย” ในจังหวัดชุมพร
- ๒.๔ สนับสนุนค่ายวิชาการระดับจังหวัด เพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
- ๒.๕ ส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสงฆ์ เพื่อเผยแพร่คำสอนทางพุทธศาสนา
- ๒.๖ สนับสนุนการเรียนรู้หลักธรรม “ตามรอยวิถีพุทธ” เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- ๒.๗ สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจของทุกศาสนา
- ๒.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. นโยบายด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรรม และการส่งเสริมรายได้

เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ภายใต้แนวพระราชดำริ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

๓.๑ ส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลาง เพื่อรวบรวม และกระจายผลผลิตทางการเกษตรสู่มือผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๓.๒ ส่งเสริมองค์กรเกษตรกรและตลาดชุมชน ให้มีการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาาราคาพืชผลทางการเกษตร และมีความชำนาญในการบริหารจัดการระบบตลาด

๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เน้นคุณภาพ และเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูป

๓.๔ สร้างจุดเด่น เน้นจุดขาย ขยายโอกาส ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์สินค้าหัตถกรรม และภูมิปัญญาชาวบ้าน

๓.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มสตรี แม่บ้านอบจ.ให้มีอาชีพและรายได้เสริมในครัวเรือน

๓.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและหันมาใช้พลังงานอื่นทดแทน

๔. นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

บูรณาการกับทุกภาคส่วนในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและการกีฬาของจังหวัดชุมพร

๔.๑ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายฝั่งทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๔.๒ ส่งเสริมพัฒนาการตลาดและการบริการที่มีคุณภาพน่าประทับใจแก่นักท่องเที่ยวตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวผ่านทางสังคมออนไลน์

๔.๓ พัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

๔.๔ พัฒนาพื้นที่โครงการหนองใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเชิงนิเวศวิทยา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๔.๕ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางด้านกีฬา ในระดับอำเภอและจังหวัด

๔.๖ พัฒนาเยาวชนที่มีความสามารถทางด้านกีฬาให้สู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นนักกีฬาอาชีพ

๔.๗ สนับสนุนการจัดกีฬา เยาวชน ประชาชน และผู้นำท้องถิ่น

๕. นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

วางระบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน

๕.๑ บำรุงรักษาและซ่อมแซมถนน ตลอดจนสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ

๕.๒ บูรณาการโครงข่ายเชื่อมโยงถนนสายหลักระหว่างตำบลและสายยุทธศาสตร์เพื่อการเกษตร และการท่องเที่ยว

๕.๓ ขยายเขตประปาและไฟฟ้าให้มีใช้อย่างทั่วถึง

๕.๔ สนับสนุนและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

๕.๕ ร่วมแก้ไขปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๖. นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รณรงค์ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีการบำบัดฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

๖.๑ เร่งสร้างแนวร่วมและเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาภาวะเป็นพิษของจังหวัดแบบครบวงจร อาทิ ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล น้ำเสีย เสียง และอากาศ

- ๖.๒ รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น สภาวะโลกร้อน และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
- ๖.๓ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ภาคราชการ และภาคเอกชน

๓. นโยบายด้านการเมือง การบริหารและสารสนเทศ

- ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันระหว่าง ประชาชน ภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓.๑ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อเป็นศูนย์รวมใจ
- ๓.๒ ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่เยาวชน และประชาชนทั่วไป
- ๓.๓ สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ๓.๔ ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ทำงานสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนา
- ๓.๕ สนับสนุนให้ภาคประชาชนมีความเข้มแข็งและร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น
- ๓.๖ ผลักดันให้มีการจัดทำฐานข้อมูลที่มีสมบูรณ์ ถูกต้อง และชัดเจน เชื่อมโยงถึงกันทั่วทั้งจังหวัดเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจพัฒนา

๔. นโยบายด้านการบริหารจัดการองค์กร

- พัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร เป็นผู้นำในการบริการสาธารณะที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
- ๔.๑ พัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยเน้นการทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
- ๔.๒ พัฒนาการจัดเก็บรายได้ในการจัดบริการสาธารณะ
- ๔.๓ จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีให้เพียงพอกับการปฏิบัติงาน
- ๔.๔ สร้างอาคารสำนักงานใหม่ที่เหมาะสม เพื่อรองรับภารกิจถ่ายโอนในอนาคต

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๒

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑ แนวทางการคมนาคมและการขนส่ง ลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นถนนที่ อบท.ควรดำเนินการ โดยระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ เพื่อจะได้ทราบว่าถนนอยู่ที่ใด มีสภาพอย่างไร และต้องปรับปรุงเมื่อใด

๑.๒ แนวทางการสาธารณสุขโรคและสาธาณูปการ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา อุทกภัย และภัยแล้ง โดยระบุทิศทางภูมิศาสตร์ เพื่อวางแผนบำรุงรักษาและซ่อมแซมแหล่งน้ำการเกษตร อีกทั้ง ป้องกันการดำเนินการในพื้นที่ซ้ำซ้อน

๑.๓ แนวทางการผังเมืองและการควบคุมอาคาร

๒. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๒.๑ แนวทางการส่งเสริมอาชีพ เน้นกลุ่มแรงงานนอกระบบและกลุ่มที่ไม่มีงานทำ

๒.๒ แนวทางสวัสดิการสังคม

- การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ เปียยังชีพ สุขอนามัย และสภาพแวดล้อม
- การส่งเสริมและพัฒนาผู้พิการ สุขอนามัย และสภาพแวดล้อม
- การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน อาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวัน
- การส่งเสริมด้านที่พักอาศัยให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน ให้มีที่อยู่อาศัย
- งานสิทธิมนุษยชน การรักษาสีที่ประชาชนควรได้รับอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๓ แนวทางการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ โดยการส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและ การศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๔ แนวทางการสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน

๓. ยุทธศาสตร์การจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

๓.๑ แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตย พัฒนาประชาธิปไตยภาคพลเมือง จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อ การพัฒนาชุมชน ตลอดจนสร้างเครือข่ายความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพ

๓.๒ แนวทางการรักษาความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม ประenomข้อพิพาทและช่วยเหลือด้านกฎหมาย

๓.๓ แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่อาจ เกิดขึ้น

- ส่งเสริมความรู้ในการจัดการสาธารณภัย
- ชักซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- จัดหาสถานที่ และอุปกรณ์ในการช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย

๓.๔ แนวทางการรักษาความสงบเรียบร้อย สำนวจจุดที่เกิดเหตุร้าย ภัยจากกลุ่มมิจฉาชีพ และ มาตรการป้องกัน

๑.๕ แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด มาตรการในการป้องกันปัญหา โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่าง เคร่งครัด

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

- ๔.๑ แนวทางการส่งเสริมการลงทุน สร้างแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในชุมชน เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.๒ แนวทางการส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร จำหน่ายผลผลิต หาพันธุ์พืช และการบำรุงดิน
- ๔.๓ แนวทางการพาณิชย์กรรม หาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการค้าขาย และมาตรการสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่กลุ่มผู้ค้าขาย
- ๔.๔ แนวทางด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

- ๕.๑ แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คุ้มครองดูแลบำรุงรักษาป่าและน้ำแบบบูรณาการ

๖. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๖.๑ แนวทางการส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างองค์ความรู้ให้แก่คนในท้องถิ่น
- ๖.๒ แนวทางการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น
- ๖.๓ แนวทางการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในพื้นที่

๗. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

- ๗.๑ แนวทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง
 - เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม
 - สร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน
 - รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- ๗.๒ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

๘. ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ๘.๑ แนวทางพัฒนากลุ่ม อปท.ที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๘.๒ แนวทางส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคม
- ๘.๓ แนวทางส่งเสริมด้านการค้าและการลงทุน
- ๘.๔ แนวทางส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว
- ๘.๕ แนวทางส่งเสริมด้านการศึกษา
- ๘.๖ แนวทางส่งเสริมด้านสุขภาพ
- ๘.๗ แนวทางส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม
- ๘.๘ แนวทางส่งเสริมด้านอัตลักษณ์

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / ตัวชี้วัด/กลยุทธ์

๒.๑ วิสัยทัศน์การพัฒนา เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

“ปากน้ำหลังสวนเมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตดี เศรษฐกิจก้าวหน้าพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก”

๒.๒ ยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ
- **เป้าประสงค์** เพื่อเสริมสร้าง ปรับปรุง พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้มีมาตรฐานและทั่วถึงเพียงพอ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. โครงสร้างพื้นฐานได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
๒. ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการมีเพียงพอต่อความต้องการ

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม สะพาน ระบบระบายน้ำให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่	- จำนวนถนน สะพาน ได้รับการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาให้ใช้งานได้ตามปกติ - จำนวนระบบระบายน้ำที่ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม
๒. พัฒนาระบบสาธารณูปการให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่	- จำนวนสาธารณูปการที่ได้รับการบำรุงรักษา
๓. พัฒนาระบบจราจร การแก้ไขปัญหาจราจร การลดทำผิดกฎจราจร	- จำนวนป้ายบอกทางที่ติดตั้ง/ปรับปรุง - จำนวนที่ดำเนินการทาสีตีเส้นจราจร - จำนวนครั้งที่มีการจัดการอบรม
๔. พัฒนาระบบป้องกันอุทกภัยในชุมชน	- จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดระบบป้องกันอุทกภัย
๕. จัดทำผังเมือง การควบคุมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดระบบด้านผังเมืองและการควบคุมอาคาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๒ ด้านการศึกษา

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านการจัดการศึกษา
- **เป้าประสงค์** เพื่อเสริมสร้าง ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรด้านการศึกษาให้มีคุณภาพและส่งเสริม พัฒนาการศึกษาระดับประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นการรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. บุคลากรด้านการศึกษามีศักยภาพ
๒. เด็ก เยาวชน และประชาชนมีการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาระบบการศึกษา	- จำนวนกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการในเด็ก - จำนวนบุคลากรด้านการศึกษาได้รับการอบรม - จำนวนโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการจัดสรรอาหารเสริม (นม) - จำนวนโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการจัดสรรอาหารกลางวัน
๒. ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาแก่คนทุกกลุ่ม ทุกวัย และพัฒนาแหล่งเรียนรู้	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการศึกษา - จำนวนศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนที่จัดตั้งขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๓ ด้านสังคม และการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านสังคม และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- **เป้าประสงค์** ๑. เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ๒. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

ตัวชี้วัดระดับ

เป้าประสงค์

- ๑. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
 - ๒. ประชาชนได้รับการทางด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง
 - ๓. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริม สนับสนุน คุณภาพชีวิตและสวัสดิการ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็กและเยาวชน ให้ ครอบคลุมทั้งพื้นที่	- จำนวนของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็กและ เยาวชนที่ได้รับการสงเคราะห์ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็กเยาวชนและ ประชาชน
๒. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการกีฬาและกิจกรรม นันทนาการสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ กีฬา นันทนาการที่จัดและ/หรือให้การสนับสนุน
๓. พัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนและระบบป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย การฝึกซ้อมแผนป้องกันภัย	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างฝึกทักษะใน การป้องกันและระงับอัคคีภัย - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาระบบป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๔ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- **เป้าประสงค์** เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี และทำนุบำรุงอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์และคงอยู่คู่ท้องถิ่นสืบไป

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และสืบสาน
๒. ประชาชน เยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ เอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	- จำนวนโครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีที่จัดขึ้น - จำนวนโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับเอกลักษณ์ประเพณีท้องถิ่นที่จัดขึ้นหรือให้การสนับสนุน
๒. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา	- จำนวนกิจกรรมทางศาสนาที่จัดขึ้น
๓. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่จัดขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๕ ด้านการสาธารณสุข การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **เป้าประสงค์ ๑.** เพื่อพัฒนาด้านสาธารณสุข แก้ไขปัญหาสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความยั่งยืน และ

ได้รับการดูแลฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. การจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย ได้รับการจัดเก็บและบำบัดอย่างถูกต้อง และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
๒. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. จัดระบบบำบัดน้ำเสีย การจัดการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลในชุมชนอย่างถูกต้องสุขาภิบาล	- จำนวนการจ้างเหมาบุคคลภายนอกกำจัดขยะมูลฝอย - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๒. การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ปรับปรุงภูมิทัศน์ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน	- จำนวนโครงการที่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สวนสาธารณะ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ - จำนวนการจ้างเหมาบุคคลภายนอกดูแลรักษาสวนสาธารณะ
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติในชุมชน	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ฟื้นฟู แม่น้ำลำคลองแหล่งน้ำธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๖ ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และส่งเสริมอาชีพ
- **เป้าประสงค์**

๑. เพื่อให้ประชาชนได้ฝึกและพัฒนาอาชีพ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ประชาชน

รายได้เพิ่มขึ้น

๒. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

- **ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์**

๑. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
๒. สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและการฝึกทักษะความรู้ในเรื่องอาชีพและการเพิ่มรายได้แก่คนทุกกลุ่มทุกวัย	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมอบรมให้ความรู้การประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้
๒. ส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและส่งเสริมหัตถกรรมท้องถิ่น	- จำนวนกลุ่มอาชีพได้รับการพัฒนา - จำนวนกลุ่มการผลิตสินค้าหัตถกรรม - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการผลิตและแปรรูปทางการเกษตร
๓. สร้างเอกลักษณ์ของชุมชน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว	- จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา ปรับปรุง - จำนวนโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๗/ ด้านการบริหารจัดการของเทศบาลและการพัฒนาองค์กร

- **พันธกิจ** พัฒนาด้านการบริหารจัดการของเทศบาล และพัฒนาองค์กร
- **เป้าประสงค์** เพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการของเทศบาล และการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพและดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย และส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายทุกภาคส่วนให้เกิดความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมในการทำงาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. การบริหารจัดการของเทศบาลเกิดประสิทธิภาพและสามารถดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายในระดับต่างๆ
๒. ประชาชนมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นมากขึ้น
๓. องค์กรมีสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้เพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

- **กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
๒. พัฒนาระบบสารสนเทศการสื่อสารในการรับรู้ข่าวสารและข้อมูลให้แก่ประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง	- จำนวนช่องทางที่ประชาสัมพันธ์ในการรับรู้ข่าวสารและข้อมูลของเทศบาล
๓. จัดหา พัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	- จำนวนที่มีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน - จำนวนที่มีการก่อสร้าง ปรับปรุงอาคารสถานที่ปฏิบัติงานของเทศบาล
๔. พัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กร	- จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาทักษะด้านความรู้ที่เกี่ยวข้อง

๕. ปรับปรุงและพัฒนารายได้ของเทศบาล	- ร้อยละของรายได้ที่จัดเก็บที่เพิ่มขึ้น
------------------------------------	---

๒.๓ เป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา

๑. เพื่อเสริมสร้าง ปรับปรุง พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้มีมาตรฐานและทั่วถึง
๒. เพื่อเสริมสร้างปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ และส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึงซึ่งจะเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๓. เพื่อให้ประชาชนได้ฝึก และพัฒนาอาชีพ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ประชาชนมี รายได้เพิ่มขึ้น
๔. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว
๕. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน และได้รับการ ดูแลฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง
๖. เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความตระหนักใน บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี และทำนุบำรุง อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็น เอกลักษณ์และคงอยู่คู่ท้องถิ่นสืบไป
๗. เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้ ชุมชนปราศจากปัญหาเสพติด
๘. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้
๙. เพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการของเทศบาล และการพัฒนาองค์กรให้มี ประสิทธิภาพ และดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย และส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายทุกภาค ส่วนให้เกิดความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมในการทำงาน

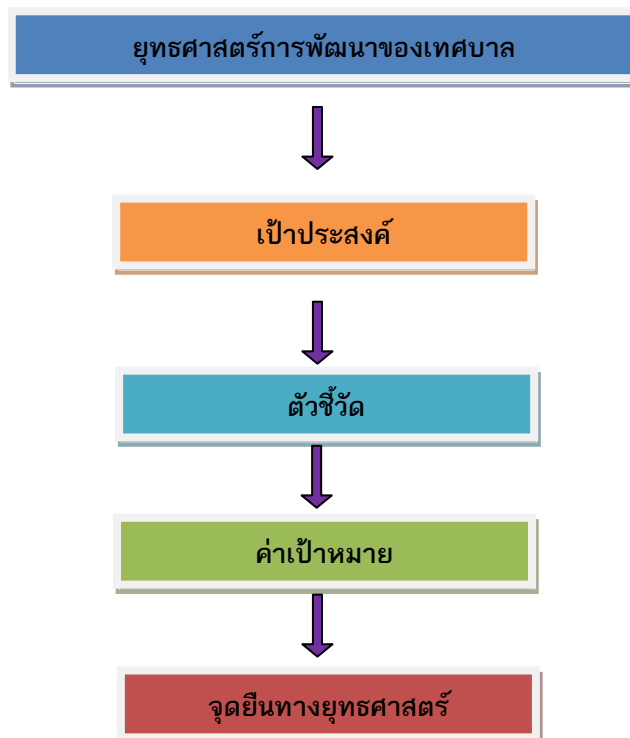
๒.๔ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทาง กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การ พัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ให้ เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคนสังคมและระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจาก การสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้ มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วย ฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อ

สิ่งแวดล้อมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนมีจุดเด่น และจุดแข็งคือ มีสภาพภูมิประเทศที่ติดชายฝั่งทะเล เอื้อต่อการทำประมง เป็นแหล่งตกปลาทะเล เป็นแหล่งอาหารทะเล เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ทางทะเล และเป็นแหล่งจอดเรือเพื่อหลบคลื่นลม พักเติมน้ำมัน และซ่อมแซม โดยเฉพาะ พื้นที่ชายทะเลเหมาะแก่การท่องเที่ยวและพักผ่อน จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ “ปากน้ำหลังสวนเมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตดี เศรษฐกิจก้าวหน้า พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก”

๒.๕ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑) ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน

ขอบข่ายและ ปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์ แนวโน้มในอนาคต
๑. ขาดสะพานคนเดิน และ ทางเดินเท้าที่สะดวก ปลอดภัยในการสัญจร	หมู่ที่ ๑ ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนผู้อยู่อาศัย ในพื้นที่	ก่อสร้างสะพานคนเดินและ ทางเดินเท้าในบริเวณที่ จำเป็น เพื่อความสะดวก ในการสัญจรของประชาชน - ก่อสร้างถนนคอนกรีต เสริมเหล็ก หรือ แอสฟัลต์ ติกส์คอนกรีต
๒. ถนนบางสายยังไม่มี ความสะดวกในการ คมนาคมเท่าที่ควร เช่น ผิวจราจรชำรุดเสียหาย ถนนแคบ ไม่มีเส้นจราจร	เขตเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนทั่วไป	- ซ่อมแซมถนนสาย ต่างๆ ที่ชำรุดให้อยู่ใน สภาพที่ใช้งานได้ดี - ขยายผิวจราจรถนนที่ แคบให้กว้างขึ้น - ตีเส้นจราจรเพื่อความ ปลอดภัยในการสัญจร

๒) ประเด็นงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

ขอบข่ายและ ปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์ แนวโน้มในอนาคต
๑.งบประมาณในการจัด สวัสดิการชุมชนให้แก่ ประชาชนตำบลปากน้ำอ. หลังสวน จ.ชุมพรยังไม่เพียงพอ	เขตเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนตำบล ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	สนับสนุนงบประมาณในการ จัดสวัสดิการชุมชนตำบล ปากน้ำอ.หลังสวน จ.ชุมพร

๒. ขาดบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	เด็กและเยาวชนในเขตตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	จัดหา / จัดจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศให้แก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่น
๓. ปัญหาเด็กติดเกมส์โดยเฉพาะในช่วงที่มีเวลาว่าง เช่น ในช่วงปิดภาคเรียน	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	เด็กและเยาวชนในเขตตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	จัดกิจกรรมเสริมทักษะให้แก่เด็กและเยาวชนในช่วงปิดภาคเรียน
๔. พื้นที่และอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนทั่วไป	จัดพื้นที่สวนสุขภาพ พร้อมอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับคนแต่ละวัย
๕. ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	- สนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น - ฝึกอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การซ่อมรถ การทำลอบ การแปรรูปสัตว์น้ำ เป็นต้น
๖. การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอันเป็นที่มาของปัญหาเสพติด ปัญหาการทะเลาะวิวาท	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป	รณรงค์ / ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ให้แก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

๓) ประเด็นการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
๑. ต้องการให้ติดตั้งป้ายจราจรให้ทั่วถึง เพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนทั่วไป	ติดตั้งป้ายเตือน ป้ายบังคับจราจร บริเวณทางแยกและจุดเสี่ยงต่าง ๆ
๒. ผู้ที่มีบ้านเรือนอยู่ติดกับทางเท้ามักวางสิ่งของรกร้างพื้นที่ทางเท้า รวมถึงทางเท้าบางส่วนชำรุด ทำให้ผู้ใช้ทางเท้าในการสัญจรได้รับ	หมู่ที่ ๑ และ หมู่ที่ ๓ ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนทั่วไป	- บังคับใช้กฎหมายกับผู้รกร้างทางเท้า - ปรับปรุง ซ่อมแซมทางเท้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

ความเดือดร้อน			
๓. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	จัดอบรมความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ประชาชนในพื้นที่

๔) ประเด็นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ขอขยายและปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
๑. ต้องการให้มีการจัดเทศกาลอาหารทะเล เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	ชายทะเลปากน้ำ หลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	จัดกิจกรรมเทศกาลอาหารทะเลปากน้ำ หลังสวนเป็นงานประจำปีของท้องถิ่น
๒. ต้องการให้ติดตั้งป้ายแนะนำ / บอกทางไปสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ ๆ บริเวณทางแยกต่าง ๆ	เขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป	ติดตั้งป้ายแนะนำ / ป้ายบอกทางไปสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ ๆ บริเวณทางแยกต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้เส้นทาง
๓. ต้องการให้มีถนนเพื่อใช้เป็นทางสาธารณะจากทางหลวงชนบท - ชายทะเล บริเวณหมู่ที่ ๔	หมู่ที่ ๔ ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป	จัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นทางสาธารณะจากทางหลวงชนบท-ชายทะเลบริเวณหมู่ที่ ๔
๔. ต้องการให้มีศูนย์	ชายทะเลปากน้ำ	ประชาชนและ	ตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า

จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น อาหารทะเลแปรรูป บริเวณ ชายทะเลปากน้ำหลังสวน	หลังสวน ต.ปากน้ำ อ. หลังสวน จ.ชุมพร	นักท่องเที่ยวทั่วไป	พื้นเมืองสำหรับบริการ ประชาชนทั่วไปและ นักท่องเที่ยว
๕. ต้องการให้มีการจัดอบรม เยวชนเพื่อทำหน้าที่เป็น มัคคุเทศก์	เขตเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวน ต. ปากน้ำ อ.หลังสวน จ. ชุมพร	เยวชนตำบลปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	จัดอบรมเยวชนสำหรับ ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ ของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริม การใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์และเป็นการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว

ขอขยายและ ปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์ แนวโน้มในอนาคต
๖. บริเวณริมทะเล ซึ่งเป็น สถานที่ท่องเที่ยวของท้องถิ่น ควรได้รับการพัฒนาให้เป็น สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	บริเวณริมทะเลตั้งแต่ หน้าวัดแหลมสน – เชื้อนกกระทายปากน้ำ หลังสวน	ประชาชนและ นักท่องเที่ยวทั่วไป	ปรับปรุง และพัฒนา สถานที่ท่องเที่ยวริมทะเล ตั้งแต่หน้าวัดแหลมสน – เชื้อนกกระทายปากน้ำ หลังสวน ให้มีความ น่าสนใจและเป็นที่ดึงดูด นักท่องเที่ยว

๕) ประเด็นบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอขยายและ ปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์ แนวโน้มในอนาคต
๑. ขยะจากชุมชนและ อุตสาหกรรมมีปริมาณเพิ่ม มากขึ้นทุกปี โดยยังขาด การบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ	เขตเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวน ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ประชาชนทั่วไป	– ส่งเสริมการคัดแยกขยะ – เผยแพร่ความรู้และ สร้างความตระหนัก ในการรักษาสิ่งแวดล้อม

๖) ประเด็นการบริหารจัดการ

ขอขยายและ ปริมาณของปัญหา / ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์ แนวโน้มในอนาคต
๑. ประชาชนไม่เห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วม	เขตเทศบาลตำบล ปากน้ำหลังสวน	ประชาชนในเขต เทศบาลตำบล	รณรงค์ / สร้างความ เข้าใจ / จูงใจประชาชนให้

ร่วมในการบริหารจัดการ ท้องถิ่น	ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ปากน้ำหลังสวน	มีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการท้องถิ่นให้มากขึ้น
-----------------------------------	-------------------------------	---------------	---

ผลการวิเคราะห์ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาทางกายภาพ ในมิติพื้นที่

จากการศึกษาถึงสภาพทั่วไปทางกายภาพ ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของพื้นที่ในเขตผังเมืองรวมชุมชน
ปากน้ำหลังสวน ตลอดจนนโยบายการพัฒนา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชุมพร และวัตถุประสงค์ในการวางผังและปรับปรุง
ผังเมืองรวมชุมชนปากน้ำหลังสวน (ปรับปรุงครั้งที่ ๑) สรุปมีแนวความคิดหลักในการวางผัง ดังนี้

๑. พัฒนาและส่งเสริมบริเวณศูนย์กลางชุมชนเดิม คือ ชุมชนเทศบาลตำบล

ปากน้ำหลังสวน ซึ่งเป็นศูนย์กลางระดับตำบล ในการให้บริการด้านการบริหาร เศรษฐกิจ การศึกษา การบริการพาณิชยกรรม
และการท่องเที่ยวในระดับตำบล บริการแก่ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงผังเมืองรวมนี้เดิมครอบคลุมท้องที่ตำบลบางน้ำจืด
ตำบลปากน้ำ และตำบลบางมะพร้าว ต่อมาได้มีการประกาศยกฐานะจากสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวนเป็นเทศบาลตำบลปากน้ำหลัง
สวน และได้ผนวกองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำหลังสวนเข้าด้วยกัน รวมเป็นเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ดังนั้นผัง
เมืองรวมชุมชนปากน้ำหลังสวน (ปรับปรุงครั้งที่ ๑) จึงมีพื้นที่วางผังเพิ่มขึ้นจากเดิมคือผนวกองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำหลัง
สวนและพื้นที่ใกล้เคียง

ทั้งนี้ ภายในพื้นที่วางผังมิได้กำหนดศูนย์กลางรอง เนื่องจากชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด และ
ลักษณะการขยายตัวขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมะพร้าวเป็นชุมชนประมงดั้งเดิม อาศัยบริเวณปากน้ำหลังสวน ซึ่งทั้งสอง
ชุมชนสามารถเดินทางใช้บริการในบริเวณศูนย์กลางหลัก คือ ชุมชนเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนได้อย่างสะดวกและระยะทางใกล้

๒. ป้องกันการบุกรุกริมฝั่งแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของชุมชน คือ แม่น้ำ

หลังสวน จึงได้กำหนดให้ริมสองฝั่งแม่น้ำหลังสวน มีระยะห่าง ๖ เมตร เพื่อเป็นกันชนการบุกรุกและสงวนรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดพื้นที่ริมชายฝั่งอ่าวไทยตั้งแต่ด้านเหนือถึงตอนกลางของฝั่ง
เว้นระยะห่างจากชายฝั่งด้วย เช่น บริเวณริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทยทางด้านเหนือของวัดแหลมสน กำหนดระยะห่างชายฝั่ง ๒๐ เมตร
และบริเวณริมชายหาดมีศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเขตอรุณมฤตยุมงคลและสวนสาธารณะ ได้กำหนดเป็นพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการ
และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน) เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนเพื่อเป็นสถานที่ออกกำลังกาย และ
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญต่อเนื่องกับการกราบนมัสการพระพุทธรูปชัยมงคลมุนีที่สวทยานที่วัดแหลมสน

๓. เพื่อควบคุมการขยายตัวของชุมชนบริเวณถนนสายหลัก ทางหลวง

แผ่นดินหมายเลข ๔๐๐๒ และทางหลวงชนบท ชพ ๔๐๑๒ ให้มีระยะถอยร่นพื้นที่ขนานริมทางให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม
และเพื่อความคล่องตัวของการจราจร

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนา

ในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ด้วยเทคนิค SWOT Analysis(จุด
แข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเทศบาล
ตำบลปากน้ำหลังสวน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผล
ต่อการพัฒนาต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน รวมทั้งเป็นการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งของเทศบาลตำบลปากน้ำ
หลังสวน อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่นซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนในปัจจุบัน
โดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการ

กำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

ตารางเครื่องมือ SWOT

จุดแข็ง(Strength)	จุดอ่อน(Weak)	
- การแบ่งส่วนราชการ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละกองมีความชัดเจน - มีคำสั่งมอบหมายแบ่งงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน - การประสานงานระหว่างกอง / ฝ่ายภายในหน่วยงานเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี - มีการนำสื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการติดต่อประสานงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว - สำนักงานตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมาติดต่อ - สภาพภูมิประเทศที่ติดชายฝั่งทะเล เอื้อต่อการทำประมง เป็นแหล่งตกปลาทะเล เป็นแหล่งอาหารทะเล เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล และเป็นแหล่งจอดเรือเพื่อหลบคลื่นลม พักเติมน้ำมัน และซ่อมแซม - พื้นที่ชายทะเลเหมาะแก่การท่องเที่ยวและพักผ่อน - ประชาชนมีความสนใจในด้านกีฬา - ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ	- การบริหารทรัพยากรบุคคลยังขาดประสิทธิภาพ - การบริหารงบประมาณยังขาดประสิทธิภาพ มีการโอนงบประมาณบ่อยครั้ง - การสืบค้นเอกสารยังขาดความสะดวก รวดเร็ว เนื่องจากขาดระบบฐานข้อมูลที่เป็นสัดส่วน - อุปกรณ์เครื่องใช้ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์เครื่องใช้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - การปรับปรุงผังเมืองยังไม่เสร็จสมบูรณ์ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ได้เต็มที่ - ขาดบุคลากร/ผู้ชำนาญการในการให้ความรู้ ด้านส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน - ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การขาดวินัยจราจร สุนัข/แมวจรจัด แผงขายสินค้าที่ไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น - ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ มลพิษเนื่องจากน้ำเน่าเสีย มลภาวะทางอากาศที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น - การบังคับใช้ระเบียบ กฎหมายของท้องถิ่นยังไม่เคร่งครัดและทั่วถึง - การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังไม่ครอบคลุมภารกิจและความต้องการของประชาชนโดยรวม	หมู่ ๕

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

โอกาส(Opportunity)	อุปสรรค(Threat)	ข้อเสนอแนะ
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น - พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง - นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาทุนศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน และการผลิตสินค้าในท้องถิ่น - เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด	- ปัญหาการจราจรติดขัด เนื่องจากถนนแคบ หากจะขยายถนนได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนเพื่ออุทิศที่ดิน - ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ความผันผวนของราคาสินค้าอุปโภค บริโภค - ภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถป้องกันได้ - ประชาชนในท้องถิ่นไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการบริหารจัดการท้องถิ่นและขาดความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันต่อสังคม - การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการด้านเศรษฐกิจของชุมชนในรูปของกลุ่มอาชีพยังขาดความเข้มแข็ง - ประชากรแฝงมีจำนวนมาก ยากต่อการควบคุมและสิ้นเปลืองงบประมาณด้านการบริการสาธารณะ - ได้รับมอบภารกิจตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลแต่งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรมาให้ไม่เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับ	

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัดเทศบาล	เทศบาล ตำบล ปากน้ำ หลังสวน
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานเคหะและ ชุมชน	กองช่าง	
๒	ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต	บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสาธารณสุข	กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสังคม สงเคราะห์	สำนักปลัดเทศบาล	
		การดำเนินงานอื่นๆ	แผนงานงบกลาง	สำนักปลัดเทศบาล	
๓	ด้านการจัดระเบียบชุมชนและ การรักษาความสงบเรียบร้อย	บริหารทั่วไป	แผนงานการรักษา ความสงบภายใน	สำนักปลัดเทศบาล	
๔	ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุน พาณิชยกรรมและ การท่องเที่ยว	บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็ง	สำนักปลัดเทศบาล	
๕	ด้านการบริหารจัดการและการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสาธารณสุข	กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	
๖	ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	กองการศึกษา	
๗	ด้านการบริหารจัดการของ เทศบาลและการพัฒนาองค์กร	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัดเทศบาล สำนักปลัดเทศบาล	
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็ง		
รวม	๓/ ยุทธ	๔ ด้าน	๑๐ แผนงาน	๕ สำนัก/กอง	

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไป และเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด และตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำไปสู่การ บูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๐๘๐๓.๐/ว ๒๙๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการ...

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐
๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	๒๐
๓. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	๖๐
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑๐)

๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(๑๐)
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	(๑๐)
๓.๔ วิสัยทัศน์	(๕)
๓.๕ กลยุทธ์	(๕)
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(๕)
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(๕)
๓.๘ แผนงาน	(๕)
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อตรวจสอบค้ำประกันแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	๒๐ (๓)	
	(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(๒)	
	(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์	(๒)	

	(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(๒)	
	(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การประมงสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแรงงาน ฯลฯ	(๒)	
	(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนาประเพณี และงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(๒)	
	(๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(๒)	
	(๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ ข้อมูล จปฐ.	(๒)	
	(๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุม ประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไข ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	(๓)	

ประเด็น....

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้
๒. การวิเคราะห์ สถานการณ์และ ศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความ เชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๒๐ (๕)	
	(๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ผลของ การบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(๓)	
	(๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความ ยากจน อาชญากรรม ปัญหาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(๓)	
	(๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(๓)	
	(๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(๓)	
	(๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและ โอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจ ส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S-Strengit(จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O- Opportunity (โอกาส) และT-Therat(อุปสรรค)	(๓)	
๓. ยุทธศาสตร์	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๖๐ (๑๐)	
๓.๑ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น			
๓.๒ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และ ยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand ๔.๐	(๑๐)	
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย/ ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และThailand ๔.๐	(๑๐)	

ประเด็น...

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๓.๔ วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะ เป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็น ลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับโครงการพัฒนา	(๕)	
๓.๕ กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึง ความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(๕)	
๓.๖ เป้าประสงค์ของ	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกลยุทธ์ ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(๕)	

แต่ละประเด็นกลยุทธ์			
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(๕)	
๓.๘ แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(๕)	
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด /แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๒ การติดตาม...

๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ

เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา	๑๐
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐
๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	๑๐
๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(๕)
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(๕)

๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(๕)
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	(๕)
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(๕)
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	(๕)
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(๕)
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	(๕)
๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(๕)
๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(๕)
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(๕)
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

แนวทาง...

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๑. การสรุป สถานการณ์การ พัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	๑๐	
๒. การ ประเมินผลการ นำแผนพัฒนา ท้องถิ่นสู่ปีไป ปฏิบัติในเชิง ปริมาณ	๑) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Qualitative)	๑๐	
๓. การ ประเมินผลการ นำแผนพัฒนา ท้องถิ่นสู่ปีไป ปฏิบัติในเชิง คุณภาพ	๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคฯ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการตามที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	๑๐	
๔. แผนงาน และยุทธศาสตร์ การพัฒนา	๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักประชา	๑๐	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕. โครงการพัฒนา ๕.๑ ความชัดเจนของ ชื่อโครงการ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้ว เข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	๖๐ (๕)	
๕.๒ กำหนด วัตถุประสงค์สอดคล้อง กับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการ ดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะ เจาะจง	(๕)	
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิต ของโครงการ) มีความ ชัดเจนนำไปสู่การตั้ง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย	(๕)	

	วิธี		
--	------	--	--

งบประมาณได้ถูกต้อง ๕.๔ โครงการมีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี	พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หาก กลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใคร คือกลุ่มเป้าหมายรอง		
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิต ของโครงการ) มีความ สอดคล้องกับ	โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่า เทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(๕)	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา (๓) ยึด วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับ ศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๒) การ พัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมี คุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาค และความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่าง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(๕)	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕.๖ โครงการมีความ สอดคล้อง	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	๕
๕.๗ โครงการสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำเนิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นเป็นปัจจุบัน	(๕)	๕
๕.๘ โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจนหรือ การเสริมสร้างให้ ประเทศชาติมั่นคง มั่ง คั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลัก พระราชรัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเอง หรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	(๕)	๕
๕.๙ งบประมาณมีความ สอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการจัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม (Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	๕
๕.๑๐ มีการประมาณ การราคาถูกต้องตาม หลักวิธีการงบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์	(๕)	๕

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(๑) การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่เทศบาลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเทศบาลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการ

จะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

- แบบที่ ๑ การกำกับกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
- แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)

(๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพ เทศบาลใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

- แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาล
- แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

๑. เกิดการพัฒนาพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน
๒. ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น
๓. ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและให้มีความสอดคล้องกัน
- ๒) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานะการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี
- ๓) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น
- ๔) เทศบาลควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่
